

Făget

Proiecte de peste 7 milioane de euro câștigate de Primăria din Făget pentru comunitate

pagina **11**

Giulvăz

„Am realizat ceea ce am promis până acum”

pagina **10**

Becicherecu Mic

„În fiecare an, în întreb pe oameni dacă e bine ce am făcut și ce să mai fac pentru ei”

pagina **12**

Birda

Localitatea Mănăstire - zonă cu potențial turistic, de agrement și ecumenic

pagina **11**

Liebling

Începe racordarea gospodăriilor la rețeaua de canalizare

pagina **10**

CJ Timiș primește finanțare pentru sistemul de gestiune a deșeurilor!

S-a aprobat finanțarea deponului, a anunțat președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, la plenumul din luna septembrie 2011. Vestea bună venise, la acea dată, pe cale neoficială, iar liderul CJ Timiș a preconizat că în prima parte a lunii octombrie ar urma să se semneze și documentația. Proiectul de finanțare a sistemului de gestiune a deșeurilor din Timiș a fost depus pe Programul Operațional Sectorial Mediu. „Discutam de un proiect de 52 de milioane de euro și aici intră nu doar deponul, ci tot sistemul de gestiune a deșeurilor, sistem de gestiune care se referă și la cele patru stații de transfer,

la închiderea actualelor gropi de gunoi care se folosesc și, bineînțeles, la finalizarea acoperirii mormanului de deșeuri de la Parța-Șag”, a declarat Constantin Ostaficiuc.

Tot în prima parte a lunii octombrie, mai precis în 11 octombrie, are loc deschiderea ofertelor pentru a afla operatorul care dorește să gestioneze groapa ecologică de gunoi de pe raza comunei Ghizela. După aceea, urmează procedurile similare pentru a doua licitație, pentru cumpărarea utilajelor, în data de 18 octombrie. Consiliul Județean Timiș a asigurat din fonduri proprii construcția deponiei ecologice de la Ghizela, dar, în paralel, a depus documentația pentru finanțarea din bugetul european. Suprafața totală a incintei deponului este de 58,9 hectare, cu o zonă de depozitare de 35,14 hectare și cu o zonă tehnică de 23,76 hectare (zone de cântărire intrare/ieșire a autocamioanelor, compostare a deșeurilor, maturare material de acoperire, clădiri administrative). Capacitatea totală a deponului este de 5,13 milioane de metri cubi. Depozitul de deșeuri e constituit din cinci celule de depozitare. Durata de viață a deponului va fi de 41 ani, timp în care va fi folosit de tot județul.

A.S.

La Buziaș au răsunat fanfarele

pagina **9**

Lovrin

Investiție record, de aproape 100 de milioane de euro, pe punctul de a se realiza în comuna Lovrin

pagina **14**

Pro Musica, live în Timișoara, după 18 de ani

pagina **7**

Primăriile trebuie să acceseze fonduri nerambursabile

pagina **8**

Merlin, urmașul lui Pipăruș

pagina **5**

Consulat onorific al Republicii Moldova, la Timișoara

Republica Moldova are, începând din această vară, o reprezentanță și la Timișoara. Consul onorific a fost numit prof. univ. Silviu Sofronie. Noua instituție cu atribuții de consiliere consulară funcționează vizavi de Palatul Administrativ, chiar în fostul sediu al Palatului Copiilor. La deschiderea noului consulat au participat primarul Gheorghe Ciuhandu și prefectul Mircea Băcală, rectori ai universităților din vestul țării, alte autorități locale. Consulatul va avea atribuții similare unui centru de afaceri și va fi dedicat moldovenilor care doresc să își promoveze produsele și în vestul României. Nu va lipsi consilierea pe teme culturale și colaborarea academică. La Timișoara învață aproape 1.000 de studenți moldoveni.

A.S.

Vietnamezii vor colaborare în domeniul agricol în Timiș

Mircea Băcală, prefectul județului Timiș, a primit, la finele lunii august, vizita unei delegații vietnameze, conduse de Nguyen Quang Chien, ambasadorul Republicii Socialiste Vietnam în România. Delegația a fost însoțită de Mihai Condescu, președintele Asociației de înfrățire "LOTUS" dintre România și Republica Socialistă Vietnam.

În cadrul discuțiilor, Mircea Băcală a făcut o scurtă prezentare a județului Timiș din punct de vedere geografic, economic, cultural, dar și din

punctul de vedere al oportunităților de investiții în diverse domenii de activitate. Ambasadorul vietnamez a prezentat câteva domenii ale colaborării deja existente între județul Timiș și Republica Socialistă Vietnam, precum vizita unei delegații a autorităților timișorene în Republica Socialistă Vietnam, participarea unor formații artistice vietnameze la festivalurile internaționale organizate la Timișoara, precum și a unor formații artistice din Timișoara la festivalurile internaționale din Re-

publica Socialistă Vietnam, dar și domeniile colaborării viitoare: vizita unei delegații a autorităților din Da Nang la Timișoara, înfrățirea dintre municipiul Timișoara și orașul Da Nang, înfrățirea dintre județul Timiș și o regiune vietnameză, colaborarea între Universitatea de Vest Timișoara și o universitate vietnameză, în ceea ce privește schimbul de studenți, colaborare în domeniul turismului.

Existența în Timișoara a Asociației de înfrățire "Lotus" dintre România și Republica Socialistă Vietnam are la bază dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre cele două părți, așteptându-se ca, împreună cu Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, să constituie promotorii dezvoltării relațiilor economice. Cele două părți au identificat oportunități de colaborare în domeniul agricol, important atât pentru județul Timiș, cât și pentru Republica Socialistă Vietnam, dar și în domeniul extracției petroliere și al gazului.

D.F.

Festival de graffiti

Consiliul Județean Timiș, împreună cu alte instituții, s-a implicat în organizarea Festivalului Internațional de Graffiti, care a avut loc în perioada 15-17 septembrie, la Timi-

șoara. Evenimentul a fost coordonat de Facultatea de Arte și Design în colaborare cu Primăria Timișoara, Fundația Timișoara '89, Bega Grup, Centrul Cultural German, Ciclop

– Piese Auto SRL, Filarmonica Banatului, Fundația EnduRoMania, Ordinul Arhitecților/Filiala Timiș, Uniunea Artistilor Plastici din România/Filiala Timișoara și alții. Proiectul a avut un caracter de noutate, devenind o nouă modalitate de reprezentare a spațiului prin folosirea culorilor, prin abstractism și figuratism, reprezentând deci o formă mascată a unei atitudini. Rezultatul acestui festival - pereții grafiți și material tipărit vor fi o mărturie pentru calitatea și actualitatea demersului.

Obiectivele festivalului au fost crearea de noi relații între oraș, „Street Art” și public; explicarea modului în care arta graffiti poate fi considerată o formă de artă; un schimb de

idei, prin invocarea relației intime a artistului cu spațiul; implicarea societății civile; crearea unui „Cod de Etică a Graffitiului”, care să-i îndrume pe tinerii artiști la respectarea normelor de conduită citadină

corectă. Concret, proiectul dorește să promoveze graffiti-ul ca o formă de artă. Artiștii s-au desfășurat în opt locații din oraș.

J.L.

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:

- în zilele lucrătoare între orele 10.00 – 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 – 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 – 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 – 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinți și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: VIOREL SASCA
SECRETAR: GH. BOLOGA
MEMBRI: TITU BOJIN, VIOREL MATEI, VALENTINA MILUTINOVICI, LELICA CRIȘAN, GH. PREUNCA

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIHOC
SECRETAR: LEONTIN DE MAIO
MEMBRI: SORIN SUPURAN, ȘTEFAN IOAN SZATMARI, HORIA BĂCANU, DORIN CUTU

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: SORIN MUNTEANU
SECRETAR: DORIN HEHN
MEMBRI: MIHĂIȚĂ BOJIN, MARIANA EFTIMIE, ADRIAN NEGOIȚĂ

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: DAN IOAN SARMEȘ
SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH
MEMBRI: SILVIA COJOCARU, GH. NODIȚI, VASILE ROTĂRESCU

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: VIOREL COIFAN
SECRETAR: MARIUS RADU CĂRCEIE
MEMBRI: MATEI SUCIU, OVIDIU SAMUIL MOZA, ELISABETA SPĂTARU

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERREGIONALĂ

PREȘEDINTE: IOSIF CÂNDEA
SECRETAR: NICOLAE BITEA
MEMBRI: FLORIN RĂVĂȘILĂ, COSMIN COSTEA, OANA GAITA

CJT

AGENDĂ IMIȘ

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Daniela Borda, Oana Chira, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Smaranda Marcu, Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Ada Marincu, Petru Vasile Tomoiagă, Monica Varga, Dorin Ignea (Gătaia), Mariana Stoianovici (Ciocova), Ovidiu Ivancea (Deta), Jani Vasilcin (Dudeștii Vechi)

FOTO: Constantin Duma (Agerpres)

Prepress & tipar: Artpress
Corectură - BT: Sorin Păunescu
Consilier Editorial: Dinu Barbu
ISSN: 1842-323X

Redacția: Timișoara,

Strada Regina Maria nr. 3

Telefon: 0256/406 330,
0256/406 401, 0721/531 379

e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com
www.cjtimis.ro

C.J. Timiș sprijină apariția revistei Bibliotecii Județene Timiș, "LUMEA CĂRȚII" și a periodicului "AGORA-școală și interculturalitate în DKMT"

„Recuperarea în cazurile de abandon școlar se poate realiza numai printr-o colaborare eficientă între școală și familie”

Interviu cu Mariana Eftimie, consilier județean

- V-ați ocupat de proiectul Gender4Growth și de seminarul „Femei de succes în județul Timiș”, în cadrul căruia s-a discutat de transferul bunelor practici de la Regiunea Ile-de-France. Ce trebuie să învețe româncele pentru a deveni femei de succes?

- Este necesar să știm că pentru a reuși într-un domeniu, indiferent care, trebuie să fim competente și competitive, bune profesioniste și să ne dorim să avem succes. Succesul nu vine de la sine. Nu este suficient să demonstrăm că ești un bun profesionist, este necesar să știi să comunici acest lucru, să fii foarte bun PR. Așa ca la matematică: condiția trebuie să fie, simultan, și necesară și suficientă. Lobby-ul și solidaritatea fac și ele parte dintre condițiile care ar trebui să fie îndeplinite într-o lume cu tente misogine. Citez: „Ca să aveți succes în politică trebuie să convingeți femeile să vă voteze!” Este perfect adevărat! De aceea este nevoie de educație, de acceptarea sistemelor echilibrate de reprezentare (femei – bărbați) și de o societate centrată pe eficiență, eficacitate și dialog.

- Care este cel mai dificil obstacol pentru o femeie care dorește să aibă succes în carieră?

- Lipsa obiectivului/scopului/țintei. Lipsa de încredere în propriile forțe. Trebuie să-ți construiești proiectul, să-ți formezi echipa și să-ți respecti termenele.

- Sunteți consilier județean și ați fost și inspector școlar general, deci sunteți familiară cu un spectru larg de probleme din educație și administrație. Așadar, cum poate administrația și, implicit, un consilier județean să ajute educația unui județ?

- Prin promovarea și susținerea proiectelor educaționale

ale instituțiilor de învățământ. Prin propunerea de acțiuni/activități/proiecte ale școlilor împreună cu comunitatea. Trebuie conștientizat faptul că școala există și trăiește dacă are elevi. În spatele elevilor stă comunitatea care are nevoie de educație. Este un drum cu „dus” și „întors”. Societatea este un organism viu,

câteodată chiar bolnav, care are nevoie și de doctori, de profesori, de ingineri, economiști sau avocați, dar care are nevoie și de tehnicieni sau muncitori profesioniști care se pot califica în diferite meserii de-a lungul vieții active. De aceea, elevii, absolvenții de liceu, nu pot fi împărțiți în cetățeni de categoria I și de categoria a II-a, cum s-a proliferat în urma bacalaureatului din acest an. Un absolvent de liceu poate fi un foarte bun profesionist – de care societatea duce lipsă acută – fără să ajungă un deținător în devenire de licențe neacoperite de competențe. În fond și la

urma urmei, bacalaureatul chiar este un examen facultativ. Societatea are nevoie de un lucrător hotelier competent, spre exemplu, nu de un lucrător în hotelărie deținător a două licențe, cu care nu știe ce să facă.

- Există metode prin care puteți sprijini, de exemplu, scăderea abandonului școlar? Care ar fi aceste metode? S-au luat măsuri până acum pentru această problemă?

- Pentru diminuarea abandonului școlar nu există soluții miraculoase. Există muncă, tenacitate și colaborare, care însă, nu întotdeauna sunt însoțite de succes. Atunci când vorbim despre abandon școlar, implicit avem în vedere recuperarea copiilor aflați în această situație. Recuperarea se poate realiza numai printr-o colaborare eficientă între școală și familie. Școala identifică problema și caută soluțiile, însă trebuie să fim conștienți de faptul că abandonul școlar are la bază, în cele mai multe cazuri, familia. Abandonul școlar apare la elevii care provin din familii în situație de criză (divorț, deces, plecați la muncă în altă localitate, sărăcie, alcoolism, abuzuri). Școala, prin reprezentanții ei, ia legătura cu familia însă nu este suficient. În acest context, îmbunătățirea rezultatelor, în cazul nostru Colegiul Silvic „Casa Verde” Timișoara, le-am realizat prin colaborarea cu comunitatea locală, prin intermediul primăriilor și prin contribuția semnificativă a psihologului școlar. O măsură cu mare impact ar fi monitorizarea medicilor de familie referitor la eliberarea motivărilor medicale, care de cele mai multe ori se constituie în factori de risc în abandonul școlar și alterarea procesului educațional.

A consemnat
Alina SABOU

Ședința CJ Timiș din luna septembrie 2011

În 27 septembrie, de la ora 10.00, în Sala consiliului din Palatul Administrativ a avut loc ședința ordinară a CJ Timiș, cu următoarea ordine de zi:

1. Întrebări, interpelări
2. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului rectificat al Județului Timiș și a bugetelor rectificate ale unor instituții și servicii publice pe anul 2011
3. Proiect de hotărâre privind aprobarea modificării indicatorilor tehnico-economici ai proiectului de investiție „Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam”
4. Proiect de hotărâre privind aprobarea prefinanțării contractului de finanțare a Asociației „Timiș – Torontal – Bârzava”
5. Proiect de hotărâre privind aprobarea Studiului de Fezabilitate pentru proiectul de investiție „Înființare perdea forestieră de protecție, în suprafață de 90.430,74 mp în jurul Parcului Tehnologic pentru Energii Alternative și Parc Fotovoltaic”
6. Proiect de hotărâre privind aprobarea cesionării acțiunilor deținute de Consiliul Județean Timiș la S.C. „DRUMCO” S.A. Timișoara
7. Proiect de hotărâre privind însușirea apartenenței la domeniul public al județului Timiș a construcției „Punct Muzeal Traian Vuia” și darea în administrare către Muzeul Banatului
8. Proiect de hotărâre privind darea în folosință gratuită a unui teren cu suprafața de 450 mp către Ministerul Sănătății.

J.L.

9. Proiect de hotărâre privind aprobarea ocupării zonei drumului județean 609 D de către VODAFONE ROMÂNIA SA București

10. Proiect de hotărâre privind modificarea și completarea contractului de închiriere a Stadionului „Dan Păltinișanu” Timișoara

11. Proiect de hotărâre privind constatarea încetării contractului de concesiune încheiat cu S.C „Al – Fer Crom Design” S.R.L. Timișoara

12. Proiect de hotărâre privind modificarea prevederilor contractului de concesiune încheiat cu S.C „Lucardi Maramureș” S.R.L. Sănnicolau Mare

13. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în folosință a unor autovehicule

14. Proiect de hotărâre privind constituirea Comisiei paritare pentru asigurarea propunerilor de atribuire a serviciului de transport public de persoane prin servicii regulate și de atribuire a licențelor de traseu

15. Proiect de hotărâre privind aprobarea atribuirii licențelor de traseu pentru efectuarea transportului public de persoane prin curse regulate speciale unor operatori de transport rutier

16. Proiect de hotărâre privind aprobarea Protocolului de colaborare cu Ministerul Administrației și Internelor prin Direcția Generală Anticorupție

17. Proiect de hotărâre privind aprobarea componenței Consiliilor Administrative ale instituțiilor publice de cultură de interes județean.

18. Diverse.

Bancă de țesuturi umane la Timișoara

Un teren de 450 metri pătrați a fost alocat, prin decizia consilierilor județeni din luna septembrie, unui proiect ambițios, unic în afara Bucureștiului. Este vorba despre construirea unei bănci de țesuturi umane, proiect gândit în proximitatea Spitalului Județean din Timișoara. „Proiectul este finanțat de Ministerul Sănătății. Este foarte important să avem această bancă de țesuturi în Timișoara mai ales că nu va mai fi nevoie de deplasări în alte orașe”, a declarat Constantin Ostaficiuc, președintele CJ Timiș. Managerul Spitalului Județean, Gheorghe Nodiți, a declarat că proiectul a fost aprobat de Ministerul Sănătății.

La această „bancă” se vor stoca diferite părți ale corpului uman, acestea putând fi transplantate apoi pacienților din toată zona de vest. În principal se vor stoca oase, piele sau cornee. În fiecare an, aproape 100 de pacienți au nevoie, la Timișoara, de transplant de piele, ligamente sau oase. În prezent, toate țesuturile trebuie să vină de la București, unde există singura bancă de acest gen din România. Pentru a putea lucra în noua bancă de țesuturi, 15 medici și asistente de la SCJUT au urmat sau urmează în străinătate cursuri de specializare. Costurile s-ar ridica la 2,5 milioane euro.

S.I.

Ziua Recoltei la Moșnița Nouă

Consiliul Local și primarul comunei Moșnița Nouă organizează, în 8 octombrie, ediția din acest an a Zilei Recoltei, manifestare tradițională destinată valorificării produselor agricole ale zonei. La ediția din acest an au fost invitați aleșii locali din comuna austriacă Völs, situată în Tirol, în imediata apropiere a orașului Innsbruck. Erich Ruetz, primarul comunei, Anton Pertl și Walter Kathrein, viceprimari, Peter Lanbach, Silvia Pöhli și Franz Köfel, consilieri locali au întâlnire cu omologii lor din comuna timișeană.

Anul trecut, o delegație a comunei Moșnița Nouă, alături de Ansamblul „Moșnițeană”, a vizitat comuna austriacă și a luat parte la Serbarea etniilor. Atunci, primarul Ioan Sorincău i-a făcut omologului său austriac propunerea ca, după o bună cunoaștere a realităților din cele două comune și ținând cont de asemănările și afinitățile dintre cele două comunități, unitățile administrative-teritoriale Völs și Moșnița Nouă să se înfrățescă. „Vizita de acum este parte a acestui proces, care sperăm să se concretizeze anul următor”, a precizat Sorincău.

S.I.

Ghiozdane pentru copiii defavorizați

Vineri, 9 septembrie, un grup de tineri reprezentanți ai Clubului Rotaract Ripensis au făcut o vizită de suflet la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Drepturilor Copilului și s-au întâlnit cu un grup de „boboci” de clasa I aflați în îngrijirea asistenților maternali profesioniști. Tinerii voluntari le-au donat celor 50 de copii 50 de ghiozdane echipate cu penare, instrumente de scris, caiete. Cu toții au fost emoționați și s-au bucurat de primul lor ghiozdan, promițând, în plus, că vor învăța bine și vor lua numai note bune. Baniii necesari pentru ghiozdane au fost strânși de Rotaract în urma unui eveniment umanitar. Este al doilea an consecutiv când Rotaract oferă ghiozdane copiilor defavorizați.

Un gest umanitar asemănător a fost făcut în 12 septembrie, când un grup de bicicliști reprezentând Clubul Sportiv Gratzu a venit la Centrul de Primire în Regim de Urgență din Timișoara și a donat 16 ghiozdane complet echipate (penare, instrumente de scris, caiete, bloc de desen, creioane colorate etc.) pentru copiii (elevi) din acest centru. Baniii au fost strânși la o competiție ciclistă (a 10-a ediție a unui concurs) și o parte din banii de înscriere au fost folosiți pentru acest gest umanitar. Și acești copii s-au bucurat foarte mult de atenția și de darul oferit, împărțind, la rândul lor, rechizitele primite cu copiii preșcolari din centru.

S.M.

Târgul Breslelor la Sănandrei

Începutul lunii octombrie a adus în localitatea Sănandrei ediția a III-a a Târgului Breslelor, manifestare devenită tradițională. În zilele de 1 și 2 octombrie 2011, pe platforma de festivități din centrul localității a avut loc o expoziție cu vânzare a producătorilor locali. Au fost amenajate peste 35 de standuri cu produse diverse, de la mobilă pictată și articole de încălțăminte și îmbrăcăminte, până la alimente eco și flori.

Pentru cei mici, Primăria Sănandrei a pregătit un program special: teatru de păpuși, concurs demonstrativ de călărie și acrobație pe cal și o competiție de desene pe asfalt, toate dotate cu premii. Duminică, a avut loc un spectacol de muzică populară autentică, cu participarea ansamblurilor din localitățile vecine, Becicherecu Mic și Dumbrăvița, precum și din Sănandrei. Nu a lipsit Ansamblul de cântece și dansuri populare „Bujorul” și soliști de renume.

S.I.

Ziua Internațională Alzheimer – să nu uităm... de uitare

În fiecare an, pe 21 septembrie, în toată lumea este marcată **Ziua Internațională Alzheimer**. Este o zi... împotriva uitării, una care reamintește tuturor de existența acestei forme de demență, care afectează din ce în ce mai mulți oameni, la vârste din ce în ce mai scăzute. Boala este caracterizată printr-un declin progresiv al funcțiilor mintale, fiind afectate memoria, limbajul, intelectul, abilitățile sociale, reacțiile emoționale, modul de comportare. Demența nu afectează doar pacientul, ci are repercusiuni și asupra familiei și a celor implicați în îngrijirea bolnavului.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului s-a implicat, alături de alte instituții și organisme naționale și internaționale, în lupta cu boala uitării, acest trist flagel al secolului în care trăim. Dincolo de campaniile și de seminariile organizate pe tema maladiei Alzheimer, DGASPC Timiș a inaugurat, în decembrie 2009, la Ciacova, un Centru pentru Persoanele cu Handicap Suferinde de Maladia Alzheimer, cu o capacitate de 50 de locuri.

În acest an, pentru a marca Ziua Internațională Alzheimer, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a organizat, la Centrul pentru Persoanele cu Handicap Suferinde de Maladia Alzheimer Ciacova și la Centrul de Îngrijire și Asistență Ciacova, un eveniment destinat atât beneficiarilor celor două centre, cât și vizitatorilor și membrilor comunității.

Astfel, miercuri, 21 septembrie, în intervalul orar 10.00 - 14.00, cei interesați au putut vizita aceste două centre, cu ocazia Zilei Porților Deschise. În plus, între 10.00 și 12.00, persoanele ocrotite aici au avut parte de un program artistic susținut de cântărețele Alina Vincu și Maria Goia-Petchescu, după care au

servit o masă festivă. De asemenea, pe pereții centrului și ai sălilor destinate activităților comune au fost expuse tablouri și lucrări artistice realizate de beneficiarii centrului, în cadrul ședințelor de art-terapie.

Scopul evenimentului a fost acela de a atrage atenția opiniei publice cu privire la existența acestei maladii, de a arăta că există interes și grijă pentru bolnavi, că ei pot avea în continuare o viață demnă și că aceste cămine sunt deschise către comunitate, iar comunitatea poate să se implice activ în viața acestor persoane, prin acțiuni de voluntariat, sponsorizări etc.

Smaranda MARCU

Zi de joc și voie bună

Distracție, voie bună, râsete, ateliere tematice și un picnic deosebit; cam așa ar putea fi descrisă, în doar câteva cuvinte, ziua de 10 septembrie. O zi care, în mod cert, va rămâne măcar pentru o vreme în amintirea celor 200 de copii din centrele de plasament care au fost prezenți la Recaș, la cea de-a doua ediție a manifestării „O zi de joc și voie bună pentru copii”.

La acțiunea organizată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, prin Centrul de Plasament pentru Copilul

cu Dizabilități Recaș, au fost invitați să participe copiii din centrele de plasament din Timișoara, Lugoj și Recaș. Acțiunea, găzduită de centrul din Recaș, a fost posibilă datorită susținerii financiare primite din partea firmei FRAPORT (care asigură logistica aeroportului Frankfurt din Germania) și a doamnei Mechtild Gollnick.

La puțin timp după ce au ajuns la Recaș, copiii au fost invitați să aleagă atelierul în care doreau să se înscrie. Au avut de ales între Clubul de dans, Atelierul „Micii bucătari”, Clubul de muzică, cel de abilitate manuală, Clubul de creație vestimentară și cel al sportivilor. Fiecare a ales în funcție de pasiuni, de vârstă și de abilități, cele mai atractive fiind creația vestimentară, arta culinară și dansul. În timp ce micii bucătari pregăteau platouri atractive și gustoase, cu care și-au impresionat colegii, copiii din Clubul de creație vestimentară au pregătit costume din materiale atipice (ziare, pungă de plastic, folie, polistiren), pe care le-au și prezentat ulterior, într-o paradă a modei. La rândul lor, dansatorii au învățat să danseze jocuri populare pe muzică disco, iar copiii din Clubul de abilitate manuală au realizat o machetă a unei piste de aterizare și câteva avioane din polistiren, în semn de apreciere față de gestul sponsorilor evenimentului.

La ora prânzului, în aplauzele celor prezenți, fiecare grupă de copii a prezentat activitatea atelierului propriu, premianții fiind recompensați cu diplome și jucării. Ziua s-a sfârșit cu un picnic deosebit, în curtea centrului și cu o petrecere destinată tuturor participanților.

Smaranda MARCU

Un nou director la Institutul Francez din Timișoara

Din luna septembrie, noul director al Institutului Francez din Timișoara este Thierry Sète. Acesta a și avut întâlniri oficiale cu autoritățile județului, printre care și cu prefectul județului Timiș. „I-am făcut domnului Thierry Sète o prezentare a județului Timiș, a dinamicii economice în regiune, dar și a posibilităților de colaborare în domeniul precum cultura și educația. I-am făcut precizări despre atribuțiile Instituției Prefectului și felul în care ea îi poate sprijini pe oamenii de afaceri francezi, inclusiv

asupra posibilităților legale pe care le avem de a interveni în cazul unor eventuale abuzuri ale unor instituții administrative, birocratice și de control, rugându-l să-mi sesizeze deschis dacă află despre astfel de situații de la comunitatea franceză din zonă”, a declarat Mircea Băcală. Sète s-a arătat încântat de Timișoara și de atmosfera dată de așezarea sa la confluența dintre Vest și Est. Prefectul de Timiș i-a dăruit oaspetelui francez o sticlă de vin de Recaș.

A.S.

MERLIN, URMAȘUL LUI PIPĂRUȘ

Teatrul de Păpuși a fost înființat în anul 1949 ca o secție a Teatrului de Stat din Timișoara, purtând numele celebrului personaj popular Pipăruș Pătru. Începuturile sale se leagă de inițiativele și dăruirea de sine a doamnei Florica Teodoru, prima directoare a teatrului, și reprezintă recunoașterea oficială a unei vechi tradiții culturale puse în slujba copiilor.

În anul 1954 Teatrul de Păpuși devine instituție independentă. Încă de la început, prezintă spectacole diverse, atât clasice, cât și contemporane, pentru vârste diferite, multe dintre ele având temă folclorică. Repertoriul devine variat, textele aparținând atât autorilor autohtoni (Ion Creangă, Ioan Slavici, I. L. Caragiale, M. Eminescu, T. Arghezi, Al. Popovici, Nella Stroeșcu, D. Hândăreanu, M. Patriciu, G. Naum, Ion Jurca Rovina, etc.), cât și celor din literatura universală (Frații Grimm, H. C. Andersen, W. Hauff, R. Kipling, J. Prevert, W. Shakespeare, C. Collodi, A. de Saint-Exupéry etc.).

Sistemele de animație care s-au perfecționat pornesc și ele în timp, de la tehnicile bi-ba-bo și wayang, trecând prin teatrul de umbre, teatrul negru, teatrul bazat pe combinații între actori și păpuși, până la marionete cu fire scurte sau tije, teatru de măști și de păpuși supradimensionate.

În 1956 se obține actualul sediu al teatrului, într-o clădire de patrimoniu, pe b-dul Regele Carol I nr. 3, până la acel moment reprezentațiile desfășurându-se în condiții improprii într-o sală mică, dar centrală.

Participările la festivalurile naționale și internaționale aduc cu sine tot atâtea succe-

se: 1956 - București, Premiul pentru regie, scenografie și mănuire păpuși; 1969 - Zagreb, Marele Premiu al Festivalului și Premiul pentru regie, scenografie și mănuire păpuși; 1979 - Botoșani, Premiul I pentru recital; 1981 - Alba - Iulia, Premiul al - III-lea pentru spectacol; 1985 - Timișoara, Premiul I pentru spectacol; 1987 - București, Premiul special pentru scenografie; 1988 - Botoșani, Premiul al - III-lea pentru spectacol; 1995 - Galați,

Premiul pentru debut regie. Colectivul artistic a făcut cunoscute în lume arta păpușărească românească și creațiile unor autori autohtoni cu prilejul turneelor din: 1962 - Bulgaria, 1968 - Mongolia, China, Coreea de Nord, 1973 - Italia, 1976 - Anglia, 1993 - Germania. În 1983 și 1985 Teatrul de Păpuși a organizat Festivalul Artei și Dramaturgiei pentru Copii.

Odată cu trecerea în subordinea Consiliului Județean Timiș în 1996, teatrul se bucură de sprijinul logistic și de susținerea președin-

telui, a vicepreședintelui, precum și a Comisiei pentru Cultură. Mai apoi, în 1997, teatrul intră în reparații capitale care durează până în martie 1999, an în care se sărbătoresc 50 de ani de activitate.

Se reiau participările la festivalurile internaționale, cu noi premii obținute de teatrul bănățean: 2000 - World Festival Puppet's - Praga; Premiul special pentru caricatura "Lumea păpușeriei" - Radu Clețiu; 2000 - Festivalul Național al Teatrelor de Păpuși - Galați; Nominalizare - premiu pentru regie debut; Festivalul Național al Teatrelor de Păpuși, Marionete și Animație „Ion Creangă” - Bacău, Premiul pentru regie debut; 2004 - Festivalul Național al Teatrelor de Păpuși - Galați - Premiul pentru regie.

În 17 aprilie 2000 instituția primește titlatura de Teatrul pentru Copii și Tineri „Merlin”, mărindu-și astfel aria de adresabilitate.

Teatrul organizează periodic turnee în localitățile urbane și rurale din perimetrul județului Timiș, dar și al altor județe, un loc special ocupându-l zonele declarate defavorizate. Agenda Culturală a teatrului s-a îmbogățit în mod consistent, anual organizându-se o medie de 15 manifestări culturale. Unul dintre programele care relansează relația cu învățământul are în vedere două ateliere de lucru care au ca finalitate inițierea elevilor în arta dramaturgiei, dar și a creației păpușărești.

Din 1996 până în 2008, teatrul „Merlin” a avut un număr de 44 premiere, aducând în sala de spectacol, în medie, 12.000 spectatori pe an. A.M.

„MI S-A ÎNDEPLINIT DORINȚA”

În anul 2011 colectivul artistic al teatrului este format din Doru Maniu, Maria Kristofolletti, Mariana Ivașcu, Adrian Bălint, Diana Boboc, Luana Uncruțiu, Octavia Petrișor, Laurențiu Pleșa, Angelica Pamfilie, Laura Miculescu, având-o ca și conducător pe Eva Labadi Megzes. Aceasta a acceptat să ne acorde un scurt interviu:

- Sunteți numită de puțin timp în funcția de director al Teatrului Merlin. Cum se vede teatrul din fotoliul directoral?

- Este foarte interesant mai ales că mi-am dorit acest post, am știut exact ce ar trebui să fac. Se spune că trebuie să ai grijă ce îți dorești pentru că s-ar putea să se îndeplinească, iar mie mi s-a îndeplinit dorința. La teatru am găsit un colectiv minunat, dornic de lucru și cred că acestui colectiv i-a lipsit până acum motivația, mai ales că salariile sunt foarte mici. Din interiorul lui, teatrul se vede cu totul și cu totul altfel, sunt mult mai multe probleme, mult mai multe lucruri de rezolvat, mult mai multe lucruri de pus la punct, lucruri la care eu nu mă așteptam, fiind fire de artist. Am văzut doar partea artistică.

- Puteți numi câteva dintre aceste probleme?

- Problemele sunt de ordin tehnic, în primul rând ar trebui refăcută fațada teatrului, pentru că acum este un pericol extraordinar atât pentru trecători, cât și pentru copiii care vin la spectacol. S-au luat deja primele măsuri, iar Consiliul Județean a și trimis oamenii acolo pentru evaluarea problemei. Sper doar ca lucrurile să se întâmple mai repede. Un alt aspect tehnic e legat de refacerea în totalitate a clădirii, lucru care se va și întâmpla, proprietar fiind Consiliul Județean Timiș. Ar mai fi o problemă foarte gravă legată de instalația electrică, care e veche, cam de când e teatrul. Canalizarea este iarăși o problemă. Mie nu îmi place să mă plâng, însă acestea sunt probleme reale, pe care nu le putem rezolva decât cu ajutorul CJT. Acestea ar fi problemele, eventual aș mai adăuga refacerea cabinelor, refacerea sălii de spectacole, restructurarea atelierelor și birourilor etc. Și ca o poveste amuzantă oarecum: eu în acest teatru mi-am început cariera, în 1986, am lucrat 11 ani la Teatrul de Păpuși după care mi-am făcut facultatea și masteratul, apoi o

trupă particulară. Când am revenit în teatru și am deschis ușa, m-a întâmpinat același covor pe care îl știam eu de atâtea vreme. Mi-a fost și drag să calc pe el, pentru că îmi aduce aminte de multe. E totuși cazul să facem schimbări, cred că pe covorul acela au călcat vreo șase generații de directori. Aceași situație e și în ceea ce privește mobila.

- Referitor la planurile de viitor legate de activitatea artistică a instituției ce ne puteți spune?

- Suntem foarte mândri de deschiderea noii stagiuni 2011 - 2012 a Teatrului „Merlin”, am realizat împreună cu colectivul artistic și cu invitați de la opera, actori pensionari, 23 de copii etc. am realizat recent un spectacol care se numește „Visul lui Burattino”, de fapt visul lui este să nu fie uitat. Spectacolul a avut loc săptămâna trecută și a avut un succes extraordinar, a adunat cel puțin 500 de oameni. Ceea ce doresc eu este să schimb orientarea artistică, să aduc poveștile jos, pe pământ, printre oameni, pentru ca noi toți să devenim mai buni, mai fericiți. Pentru că, dacă și speranța o pierdem, nu știi ce ne mai rămâne. În ceea ce privește spectacolele care urmează: în octombrie avem premiera „Eu și Săgeată” inspirată din fabula muzicală „Oblivion”, fabula pe care generația mea o cunoaște, însă copiii de azi mai puțin. Mesajul pe care aceasta îl transmite este foarte important pentru toți copiii din ziua de astăzi și anume acela că totul are un sens în viață. A doua premieră va fi „Giovannino fără frică” în regia doamnei Mona Chirilă de la Cluj. „Giovannino fără frică” este un text de Ioana Rauschan, fost secretar literar la noi în teatru, o personalitate a vieții culturale timișorene. Alt proiect al nostru este „Cutiuța muzicală” care cuprinde spectacole combinate cu muzică clasică, teatru de păpuși și video proiecție. Intenționăm să facem, de asemenea, un program în colaborare cu Radio Timișoara, un fel de turneu de promovare în județ, în care să ducem copiilor poveștile mai aproape de ei. Urmează apoi spectacolul de Crăciun după care, în ianuarie, intenționăm să invităm, încă în stagiunea în curs, trei regizori din afara orașului Timișoara și, de asemenea, să lucrăm cu scenografi străini pentru a da o culoare mai vie și un aer mai proaspăt Teatrului de Păpuși. Mai avem în vedere o co-

laborare cu Muzeul Satului Bănățean și, de asemenea, dorim să ne implicăm în toate acțiunile care vor fi organizate de Primăria Timișoara și de Consiliul Județean Timiș.

- Considerați că în acest moment Teatrul Merlin este o instituție competitivă?

- Absolut. Teatrul acesta a fost și va fi o instituție competitivă.

Eva Labadi, regizoarea spectacolului „Visul lui Burattino” și noul director al Teatrului Merlin, a fost aleasă să participe la Maribor, oraș cultural european, la Festivalul de Teatru de Păpuși, ca selecționer de spectacole pentru România. Eva Labadi are o experiență de peste 20 de ani de regie și actorie în spectacole pentru copii, este redactorul emisiunii pentru copii de la Radio Timișoara, membru al Asociației Păpușarilor din Ontario, a fost lector universitar la Facultatea de Muzică, secția actorie. Este absolventă a UNATF București, secția Actorie și a unui master în regia de animație și teatru de animație, la UNATF București. În timpul liber, Eva Labadi scrie poezii și povești pentru copii, în limbile română și maghiară...

A consemnat
Ada MARINCU

ZILELE DUMBRĂVENE

Sâmbătă, 1 octombrie 2011, au debutat Zilele comunei Dumbrava. Asociația Culturală „Ighaz” Dumbrava, Consiliul Local Dumbrava, Primăria Dumbrava și Fundația Comunitas au organizat acțiunea.

Manifestarea a debutat cu deja tradiționalul concurs culinar „Lingura de aur”. Astfel, bucătari din Dumbrava, satele învecinate, făgeteni, lugojeni, dar și din Veszto, Mako și Nagydorog din Ungaria s-au întrecut în gătit pentru câștigarea trofeului „Lingura de Aur”.

În timp ce carnea celor patru porci, a unui berbec și a unui vițel de 450 de kg sfârâia în ceaușe, desfășurându-se cu mirodeniile doar de maeștri bucătari știute, dând naștere gulașului picant ce a încântat, de asta data gratis, papilele gustative ale numeroșilor participanți, pe scena din piață s-au desfășurat programe folclorice susținute de Ansamblul „Perla Banatului” din Lugoj, Ansamblul de dansuri de la Gladna, comuna Fârdea, și Ansamblul de dansuri „Căpălășana”, din Căpălăș, după care au evoluat formațiile Reversed, din Lugoj, și Șah Mat din Buziaș.

Juriul, din a cărui componență a făcut parte și Ioan Ihasz, primarul comunei Dumbrava, a decis ca premiul „Lingura de aur”, inițiat în urma cu trei ani, să fie transformat în „Ceaunul de Aur”... Acesta a fost câștigat de Nyerges Zoltan, cetățean din Ungaria cu afaceri culinare în Lugoj. La ora 22,00 a avut loc un impresionant foc de artificii, după care, până în zorii zilei de duminică, în piață s-a desfășurat o Rugă Bănățeană, iar în Căminul Cultural, un mare bal.

Duminică, 2 octombrie, la ora 11, preotul reformat Czapp Istvan a păstorit o frumoasă slujbă la care guestii din Ungaria au vibrat pe aceeași lungime de undă, au recitat și cântat, încântând asistența dumbrăveana și determinându-l pe primarul Dumbravei să țină în biserică reformată un discurs de la suflet la suflet...

A urmat la Căminul Cultural o lansare de carte. Fiica celui mai iscusit fierar din ținut, Gulyas Istvan, Margareta Vamos-Gulyas și-a lansat cea de-a șasea carte „Tavasza telben. Visszajaro szerelem” („Primăvara în plină iarnă. Dragoste nemuritoare”). A prezentat profesorul Papp Sandor, o figură proeminentă a Dumbravei. Cartea autoarei, cu referiri la comuna sărbătorită,

cu personaje și locuri care i-au marcat viața, a fost foarte apreciată. Margareta Vamos-Gulyas a dat autografe, a dat interviuri unei televiziuni regionale din țara vecină și a promis că la anul va reveni pe meleagurile natale cu o nouă carte. A urmat masa, la care artistul culinar dumbrăvean Csato Imre s-a întrecut pe sine.

La ora 16,00, în piață a urmat un concurs de desene pentru ceramică pentru copii, iar mai spre seară, un alt concurs, cel mai frumos lampaș din dovlac, cea mai urâtă sperietoare... În acest timp, pe scenă a urmat formația Szivarvany (Curcubeul) din Dumbrava și Pacsirta (Privighetoarea) din Veszto (Ungaria). La ora 20,00 a venit rândul formației „Insect”, iar manifestarea s-a încheiat în acordurile trupei „Dario”.

A fost o frumoasă manifestare interetnică într-un spirit european... Adică „nagyon szep”, domnule primar Ihasz Janos! Gratulări!

Emeric Vamos BARBU

Ionică Stepan, ultimul olar din Biniș

Zile de târg la muzeu.

Furci. De cumpărat una ca să-mi aducă mirosul de fân în casă.

Cozi de topoare, cozi de lopeți. Cozi. Bune pentru cei ce mai muncesc lemnul ori pământul. Icoane. Pe lemn. Pe sticlă. De cumpărat. Multe. Toate. Pentru suflet. Ori pentru ceea ce a mai rămas din el.

Nuiele. Împletite în coșuri, de toate felurile, pentru fiecare. De ținut nucile și gutuile și strugurii. Și pentru altele.

Lemne. Cioplite. Să nu uit să cumpăr solnița. Pentru sarea din bucate.

Căldări. Arămii. Bătute cu ciocanul. De mii de ori. Până la capăt. Scumpe la preț. Doar de privit. Dar cât mai mult.

Oale de lut. De sarmale.

Bârdace, cârcege, olcuțe. Neprețuite. De cumpărat pentru păstrat. Cu sfințenie.

Și în spatele lor, meșterul.

Îl caut pe cel mai bătrân, ca să pot spune, apoi, că am stat de vorbă cu veșnicia. Pe olarul din Biniș. Unicul și ultimul meșter olar din satul său.

Din cărți știu despre Biniș că este centrul de ceramică populară cu cea mai mare vechime din județul Caraș-Severin și că producea deja ceramică pe la jumătatea sec. al XVIII-lea, fiind anterior Caransebeșului și Lugojului. În jurul anului 1930 la Biniș erau 280 olari și 200 cup-toare, aproape fiecare casă fiind un atelier de olar. În 1977 în Biniș mai trăiau 9 olari, dintre care mai lucrau 4. Astăzi, mai trăiește și mai lucrează unul, Ionică Stepan. Cel din fața mea.

Are ceva ani peste cei 80. Îl știu de la târguri. Pe masă are înșirate vasele de

lut ca să le vadă lumea și să le cumpere. De cele mai multe ori vinde tot. Nici nu-i de mirare. El, Ionică Stepan, știe să frământa lutul ca să facă din el vase bune de folosit, frumoase la privit, așa cum le făceau toți cei de dinaintea sa. A avut de la cine să învețe meșteșugul. De la tatăl său. Din tată în tată, se mândrește cu cinci generații de olari în familie.

Mi-l închipui, copil fiind, tânjind să învăț și el roata olarului așa cum o învăteau cei mai mulți bărbați din sat până s-o primească și el de tot și pentru totdeauna. Mă întreb apoi, mai mare fiind și intrat în rândul olarilor, de câte ori o fi învățat-o ca să nu se piardă tradiția ceramicii de Biniș... Și nu s-a pierdut. Iat-o aici la târg pusă la vânzare, ceramica celui de pe urmă olar din Biniș. Așa a vrut destinul vremurilor. Anii s-au scurs și niciun alt copil nu și-a mai dorit să-nvărtă

roata olarului, cu piciorul gol, o viață întreagă.

Fac câteva poze. De amintire. De arătat. Și mă gândesc că atâta timp cât roata olarului din Biniș se învârtă, este bine.

Am scris aceste rânduri în data de 6 septembrie 2008. În anul următor a mai venit la târg, apoi bolile l-au oprit. Acum, la Muzeul Satului Bănățean sunt în toi pregătirile pentru târgul din acest an. Așteptăm peste 40 de meșteri din țară, specializați în prelucrarea lutului, lemnului, osului, metalului, în instrumente muzicale, măști, țesături, podoabe populare, împletituri și gastronomie tradițională. Fi va, oare, olarul din Biniș de astă dată printre ei? Ne e și frică să ne gândim că s-ar putea să nu mai vină și că roata lui s-ar putea opri...

Melania CĂLĂRĂȘANU

Casa din Bata

Casa din Bata, cel mai vechi obiectiv muzeal din expoziția permanentă de arhitectură tradițională rurală de la Pădurea Verde, datând din a doua jumătate a secolului XVIII, bijuteria Muzeului Satului Bănățean, transportată aici în 1970, reintră în circuitul muzeal după o lungă perioadă de restaurare și conservare.

De curând, acoperișul casei a fost învelit cu o învelitoare de paie de către o familie de meșteri pricepuți, veniți de departe, din satul Valea Făgetului, aparținând de comuna Râmeț, județul Alba. Este vorba de meșterul Florean Aloman și fiii săi, Mircea Vasile de 27 de ani și Ioan de 22 de ani cărora tatăl le-a transmis și le transmite tainele acestui meșteșug de mult uitat prin părțile noastre bănățene. Cei trei, în echipă, repară de mulți ani acoperișurile caselor din marile muzee în aer liber din țară, respectând vechea tehnologie a învelirii cu paie

și continuând o tradiție din moși strămoși. În muzeul nostru au poposit câteva zile doar, cât le-a fost necesar să-și termine bine treaba. La sosire au adus cu ei, din ținutul lor, paie lungi și mesteceni proaspăt tăiați pentru acoperiș. Paiele le-au clădit cu furca și le-au călcat în picioare, după ce au așternut câte un strat de armătură formată din trunchiuri subțiri de mesteceni împletiti între ei, cu tot cu crengi și frunze. Au pus un strat de paie, un strat de împletitură și tot așa, până-n vârf, mestecenii având o lungime mai mică de 8 m, ca să n-o depășească pe cea a streșinei. *Împletitura ține la vânt, mi-a spus meșterul Aloman, și ajută la uscarea paielor după ploii și zăpezi.*

Repararea hornului a permis desfășurarea altor lucrări în interiorul casei. Acestea au fost supravegheate de Ioana Popițiu, muzeograf restaurator și date pe mâna meșterului Viorel Alexa, angajatul muzeului, care a decopertat varul de pe bărnele de lemn ale tavanului, a scos instalația electrică, a vărut pereții și a muruit podeaua. După organizarea interiorului, peste câteva zile, casa va fi redată publicului vizitator.

Aparținând primului tip de locuință bicelulară, Casa din Bata este o construcție din lemn aparent, pe fundație din piatră, având planul compus din tindă, cameră de locuit și o prispă continuă pe latura lungă, sprijinită pe stâlpi din lemn frumos ciopliți. Acoperișul este în patru ape, cu pinion la fațada spre uliță. Pereții sunt construiți din bărne de gorun, fasonate manual, îmbinate la colțuri în cheutori românești, lipiți, doar în interior, cu lut și albiți cu var. Podeaua este din pământ bătut. Intrarea se făcea prin tindă unde se găsește sistemul de încălzit și gătit, vatra cu hornul deschis și gura de foc a sobei oarbe din camera de locuit. Toate ferestrele sunt mici, protejate la exterior de obloane simple, din scânduri.

Ușa casei este deschisă larg, așteptându-și vizitatorii.

Melania CĂLĂRĂȘANU

„Muzeul Satului Bănățean reprezintă Banatul istoric”

Mișcarea muzeală din Timișoara s-a dezvoltat în peste un secol, prin acumulare constantă a patrimoniului, prin îmbogățirea colecțiilor și prin diversificarea activității.

Prin convocarea, în data de 7 septembrie 1872, a adunării generale de constituire a Societății de Istorie și Arheologie din Timișoara, se pune piatra de temelie a înființării unui muzeu, inițial arheologico-istoric, cuprins în statutele acestei societăți. La fel ca în majoritatea cazuri-

lor din epocă, nașterea colecțiilor muzeale se datorează inițiativei unor colecționari privați entuziaști, care capătă treptat un caracter științific, prin cercetarea și publicarea acestui patrimoniu, în special prin reviste științifice proprii.

În anii 1968-1972, Muzeul Banatului se extinde în clădirea Bastionului, unde mută Secția de Etnografie și în clădirea actualului Institut Francez de pe bulevardul C.D. Loga, care va găzdui, din păcate doar vremelnic, colecțiile secției de arte plastice. De asemenea, în anul 1971, a fost inaugurată rezervația de arhitectură populară de la Pădurea Verde.

În ultimii ani, după preluarea Muzeului Banatului de către Consiliul Județean Timiș, ca urmare a dezvoltării preocupărilor fiecărei secții pentru diversificarea ofertei culturale, muzeul a suferit restructurări importante. Prima dintre acestea a fost separarea secției de arhitectură rurală, care a devenit Muzeul Satului Bănățean, la 01.01.2000. În anul 2006, în urma **Hotărârii C. J. Timiș nr.58/14.07.2006 privind reorganizarea Muzeului Satului Bănățean Timișoara publicată în 19.07.2006** s-a hotărât reorganizarea Muzeului Satului Bănățean Timișoara prin alipirea Secției de etnografie a Muzeului Banatului Timișoara la Muzeul Satului Bănățean Timișoara.

Managerul instituției, prof. Claudiu Ilaș, a avut bunăvoință să ne explice câteva aspecte legate de activitatea Muzeului Satului Bănățean, cât și despre problemele cu care acesta se con-

fruntă.

- *Domnule director, care este situația Muzeului Satului Bănățean în acest moment?*

- În acest moment sunt multe de făcut, am reușit totuși să ridicăm puțin nivelul la Muzeul Satului, în sensul că s-a realizat tăierea ierbii pe toată suprafața, urmează să fie restaurate și conservate cele două obiective, adică cele două văiegi și moara de apă de dincolo de canalul Belhela.

- *Care sunt în prezent punctele de atracție ale Muzeului Satului?*

- Începând cu acest an, ca și o noutate în cadrul Târgului Meșterilor Populari, ajuns la ediția a XI-a, vom relua plimbarea pentru copii cu poneii, obicei care a existat până acum o vreme. Chiar am luat legătura cu un domn din Sănanđrei care are o școală de echitație unde au și ponei și care mi-a promis că va veni cu ocazia târgului. Sunt convins că plimbarea cu poneii va fi un punct de atracție pentru copii, în special.

- *Care ar fi câteva dintre planurile de viitor?*

- Prioritatea numărul unu ar fi terminarea pavilionului administrativ. Acest lucru ar debloca aproape tot muzeul, în sensul că patrimoniul este depozitat în Casa Națională, muzeografiu, la fel ca și mine, stau în obiective care ar trebui redat publicului. De asemenea, doresc reabilitarea drumurilor și aleilor din muzeu și refacerea bălții care se întinde pe mai mult de un hectar. Această baltă, așa cum am mai spus și în alte interviuri, doresc să o redau publicului pentru plimbări cu bărcuțele și pentru concursuri de pescuit.

Un alt obiectiv important ar fi proiectele europene. Sunt mai multe linii de finanțare. Noi suntem la început, în sensul că vom face studiile de fezabilitate și prefezabilitate și după aceea vom aplica. Sunt mai multe linii de finanțare la care vom aplica, una dintre ele tot ne va accepta.

- *Care ar fi instituțiile similare din țară cu care Muzeul Satului Bănățean are sau ar dori să aibă relații de colaborare?*

- Bineînțeles, Muzeul Banatului, de unde am plecat, Muzeul Banatului fiind pentru noi ca un fel de frate mai mare, dar noi pot spune

ca ne asemănăm și de aceea am și dori să avem relații de parteneriat cu Muzeul Satului din Sibiu, Muzeul Satului „Dimitrie Gusti” din București, dar până să ajungem acolo mai avem mult de lucru. Spun asta, în primul rând pentru că Muzeul Satului Bănățean este un muzeu de in-

teres județean, noi dorim să îl ridicăm la un nivel regional, să fie un muzeu al satului regional, pentru că noi reprezentăm Banatul istoric, ceea ce implică și o parte din Arad, Caraș Severin, inclusiv Banatul sârbesc. În acest moment nu putem, pentru că ne lipsesc mai multe elemente: în primul rând obiectivele, cercetătorii etc., dar aceste lucruri nu sunt o așa de mare problemă și în timp se pot realiza, bineînțeles cu sprijinul Consiliului Județean Timiș.

- *Ce ar trebui făcut pentru ca Muzeul Satului Bănățean să redevină o instituție competitivă?*

- Concret, mutarea muzeografiilor în noul sediu, eliberarea tuturor obiectivelor, restaurarea acelor obiective care necesită acest lucru și conservarea lor, aducerea a mai multor căsuțe - obiective în spațiul pe care noi îl avem.

- *Referitor la patrimoniul Muzeului satului, care ar fi elementele cele mai importante din acest punct de vedere?*

- Legat de acest lucru, noi putem spune că stăm extraordinar la capitolul patrimoniu, puține muzee îl au. Problema este că fiind depozitat în Casa Națională, deocamdată, acesta riscă să fie deteriorat și asta nu este bine deloc. În privința patrimoniului, nu obiectele mobile sunt problema, ci cele imobile. Pentru că sunt puține, unele sunt nefinalizate, cum este de exemplu casa sârbă pe care doresc să o finalizez în acest an, sper să și pot, deoarece Consiliul Județean ne-a dat banii necesari și am ști să scapăm de litigiul care era. În afară de casa sârbă mai doresc să aduc o casă românească de la Chizătău, care ne va fi donată.

- *Credeți că s-ar impune schimbarea numelui instituției?*

- Nu, în nici un caz. Spun în nici un caz pentru că asta suntem: Muzeul Satului Bănățean, reprezentăm Banatul istoric. Dacă am schimba

ceva, ne-am pierde identitatea. E ultimul lucru pe care eu l-aș schimba, numele. Sunt multe alte lucruri care ar trebui schimbate și vor fi.

Istoria Muzeului Satului Bănățean este o istorie a satelor de sate răspândite pe teritoriul Banatului, care s-au format și s-au dezvoltat continuu până în zilele noastre. Acest lucru nu poate fi înțeles fără să-ți imaginezi cum se trăia, cum se muncea, cum se bucurau oamenii și cum își petreceau timpul liber cu trei secole în urmă.

În Evul Mediu locuitorii satelor, meșteșugarii, alături de celelalte categorii sociale, au avut un rol important în evoluția societății. Acești oameni simplii știau să construiască case, să cultive pământul și să producă alimente, să crească animale, să meargă la pescuit, să țeară, să modeleze lutul și să decoreze casele, să prepare alimentele, în forme care le conferă o identitate inconfundabilă.

De aceea, o vizită la Muzeul Satului Bănățean poate fi comparată cu o călătorie în timp, care oferă posibilitatea de a descoperi la fiecare pas ceva nou.

Misiunea Muzeului Satului Bănățean Timișoara este de a conserva și de a prezenta publicului realități ale istoriei și mediului bănățean, în special din județul Timiș, folosind ca modalitate de expresie patrimoniul muzeal, pe care muzeul îl posedă și îl expune permanent sau temporar, cu ajutorul unor materiale explicative care să însoțească expunerea. O altă componentă a acestei misiuni este și obligația de a completa și cerceta la nivel de excelență acest patrimoniu unic.

Muzeul Satului Bănățean aduce amintiri din satele României într-un oraș european. Instituția se adresează atât locuitorilor județului nostru, celor ce locuiesc în Banat, dar și celorlalți locuitori ai României sau vizitatorilor străini.

Muzeul Satului își îndeamnă vizitatorii autohtoni să se autocunoască, să-și găsească rădăcinile și să le valorizeze pozitiv (tinerii), să-și amintească (cei mai în vârstă), să fie văzuți (meșterii, artiștii din satele actuale), să-i cunoască pe alții și să se facă cunoscuți (orașenii pe țărani, românii pe ceilalți locuitori ai regiunii noastre, oamenii de știință români pe cei din străinătate), să învețe (toți cei pasionați de cultura populară, dar mai cu seamă copiii), să se distreze (toți, atât cei cu bani, cât și cei cu venituri modeste).

Vizitatorii străini sunt îndemnați să cunoască valorile reprezentative ale satului românesc, să descopere similitudini cu propria civilizație, să plece cu amintiri semnificative, să revină.

Ada MARINCU

Pro Musica, live în Timișoara, după 18 de ani

Sala multifuncțională a Consiliului Județean Timiș a fost plină, joi, 30 septembrie, cu ocazia unui moment special: prima apariție pe scenă, după 18 ani, a legendarului grup Pro Musica. Evenimentul a fost prilejuit de lansarea oficială a DVD-ului „Live in Timișoara - După 20 de ani” și a cărții „Club A - 42 de ani, muzica tinereții tale” de Doru Ionescu. Zeci de spectatori au cântat alături de Ilie Stepan, Dixie Krauser, Horea Crișovan și invitații lor vechile melodii ale vremurilor trecute, dar publicul a vibrat cel mai tare la melodia „Timișoara”.

Alături de Ilie Stepan, pe scenă s-au aflat Lică Dolga, Bujor Hariga și Mario Florescu, iar printre piesele cântate s-au nu-

mărat hituri din repertoriul celebrului grup Pro Musica dar și câteva cover-uri cunoscute. Înaintea concertului, Ilie Stepan a primit și o diplomă pentru întreaga activitate muzicală din partea Asociației Jurnaliștilor Muzicali din România, înmănată de președintele acestei organizații, Sorin Lupașcu. În cadrul evenimentului a luat cuvântul și textierul Pro Musica, Marian Odanțiu, cunoscut om de radio al Timișoarei. Ilie Stepan a anunțat că se pregătește revenirea oficială a trupei Pro Musica pentru anul 2013, iar în a doua jumătate a anului viitor se vor pune la punct și detaliile pentru un turneu oficial de revenire al formației.

A.S.

„Primăriile trebuie să acceseze fonduri nerambursabile și să creeze centre pentru copiii cu părinții plecați în străinătate”

Interviu cu Rodica Negrea, director executiv la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș

- Sunteți director al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș. Care sunt cele mai mari provocări cu care v-ați confruntat în această perioadă?

- În domeniul asistenței sociale, fiecare zi este o nouă provocare; fiecare zi îți aduce ceva nou, mereu apar cazuri particulare, situații care trebuie rezolvate, respectând deontologia profesională și interesul superior al copilului sau al persoanei aflate într-o situație disperată. Dar, revenind la provocări... de amploare, cred că prima mare provocare a venit din primul an, de când s-a produs „unirea” Direcției de Protecție a Drepturilor Copilului cu Direcția de Asistență Socială care se ocupă de protecția persoanelor cu handicap din județul Timiș. Erau angajați din două instituții diferite, cu legislație specifică, cu metodologii de lucru total diferite, dar care trebuia să colaboreze și să lucreze pe proiecte comune. Simultan cu această reorganizare, a trebuit să implementăm noul pachet legislativ adresat protecției copilului, cuprinzând zeci de legi care au constituit un pas important al reformei dezvoltării serviciilor sociale, aducând mult mai multă claritate și rigoare în metodologia de lucru cu copiii și familiile lor. A fost o sarcină destul de dificilă, dar pe care, alături de echipa managerială a instituției, am dus-o la bun sfârșit. Astăzi, după mai bine de șase ani, privind în jurul meu, mă bucur să constat că la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului avem un colectiv unit, format din buni profesioniști, din oameni adevărați care au învățat să colaboreze și să sprijine reciproc pentru a rezolva cazuri dificile, care presupun implicarea mai multor servicii.

O altă provocare a fost profesionalizarea personalului educativ și de îngrijire din centrele de copii și adulți, pentru că în domeniul nostru de activitate resursa umană calificată, profesionistă reprezintă un factor deosebit de important în asigurarea unui management performant, eficient.

Apoi, un alt moment dificil, a fost preluarea în structura DGAS-PC a centrelor de ocrotire pentru persoane cu handicap. Dacă condițiile din centrele de plasament pentru copii se îmbunătățiseră substanțial, în ceea ce privește protecția adulților lucrurile stăteau cu totul altfel: centre de capacitate mare, cu clădiri insalubre și cu mo-

bilier foarte vechi, cu posibilități limitate de a dezvolta proiecte de reabilitare și modernizare. Astfel, am dezvoltat un plan ambițios de reorganizare și restructurare a acelor „instituții mamut” în centre funcționale de capacitate medie, de 50-60 de beneficiari, având condiții fizice și de viață foarte bune, la standarde europene. Am identificat terenuri, construcții, am realizat expertize, studii de fezabilitate, proiecte tehnice, la unele centre am început deja faza de execuție, la altele am definitivat-o, am realizat dotarea centrului și darea în funcțiune. Și aici pot să amintesc de înființarea primului centru public din țară destinat ocrotirii persoanelor cu boala Alzheimer, la Ciocova. Este vorba de un program de restructurare/reorganizare, pe termen lung, care continuă și astăzi, dar care era imperios necesar. Toate aceste realizări au fost posibile cu ajutorul echipei care lucrează în cadrul DGASPC, cât și sprijinului acordat de către Consiliul Județean Timiș, având deschidere, preocupare și înțelegere față de problematica socială din județul Timiș.

- Pentru că ați adus vorba despre proiecte, v-aș ruga să-mi spuneți care sunt principalele proiecte pe care le gestionează și le-a gestionat în ultimii ani instituția pe care o conduceți?

- Pornind de la necesitatea restructurării centrelor de capacitate mare, care oferă servicii rezidențiale persoanelor cu handicap, Direcția Generală de Asistență Socială și

de persoane cu handicap. Datorită proiectelor recent depuse, instituția noastră beneficiază de finanțare nerambursabilă prin Programul Operațional Regional 2007-2013 – Îmbunătățirea infrastructurii sociale. Cele două proiecte presupun înființarea a două noi centre destinate adulților cu dizabilități – Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională Găvojdia și Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam – care vor prelua o bună parte din beneficiarii actualului centru din Găvojdia. Fiecare centru va avea o capacitate de 50 de locuri, iar valoarea totală a celor două proiecte este de peste 7.000.000 de lei. Ambele centre vor beneficia de dotări specifice activităților de recuperare și de personal specializat pe problematica adulților cu handicap.

Tot pentru restructurarea CRRN Găvojdia, în 2008 DGAS-

PC Timiș a câștigat un alt proiect cu finanțare nerambursabilă din partea Băncii Mondiale, pentru construirea Centrului de Recupe-

PC Timiș a câștigat un alt proiect cu finanțare nerambursabilă din partea Băncii Mondiale, pentru construirea Centrului de Recupe-

rare și Reabilitare Neuropsihiatrică nr. 2 Lugoj, cu o capacitate de 48 de beneficiari, proiect în valoare de 6.079.533 lei, cu cofinanțare din partea Consiliului Județean Timiș de aproximativ 3.000.000 lei. Un alt proiect destinat restructurării acestui „centru-mamut” vizează reabilitarea și extinderea Conacului de la Sinersig. Valoarea proiectului este de peste 6.000.000 lei, fondurile necesare fiind alocate de Consiliul Județean Timiș. Capacitatea acestui nou centru va fi de 50 de beneficiari – persoane cu handicap. Prin aceste centre noi se urmărește în primul rând îmbunătățirea vieții persoanelor cu handicap instituționalizate, ulterior rezultatele celor trei proiecte urmând să fie multiplicabile.

Un alt proiect important s-a realizat în cadrul parteneriatului dintre Consiliul Județean Timiș și Departamentul Rhône (Franța). Astfel, la Lugoj au fost construite, dotate și date în folosință două case protejate pentru 16 tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului. Este un ajutor deosebit de important pentru acești tineri, ei putând locui aici timp de șase luni – un an, cu partajarea cheltuielilor locale, gospodărindu-se autonom. În această perioadă de tranziție se realizează de fapt trecerea progresivă la un mod de viață total independent și responsabil.

Nu în ultimul rând, aș menționa un proiect inedit, dacă nu chiar unic, pe zona de vest a țării: Centrul de Integrare Socio – Profesională pentru Adulții fără Adăpost Bacova, derulat în parteneriat cu Federația Diecezei Caritas și care, de trei ani, este ca o a doua casă pentru foști oameni ai străzii, pe care i-am ajutat, astfel, să ia un nou start în viață.

- De regulă, situația copiilor abandonati, abuzați sau neglijați emoționează cel mai mult, fiind adesea subiect predilect al știrilor de presă. Dincolo de aceste cazuri dificile, ce înseamnă, de fapt, protecția copilului?

- Deja am trecut în alt registru, de la proiecte de investiții la munca efectivă cu copiii aflați în situații vulnerabile sau traumatizați. Protecția copilului înseamnă mult mai mult decât ceea ce se vede sau se spune în mass media. A lucra cu copiii abuzați, cu copiii cu dizabilități și părinții lor este foarte dificil, implicând un consum mare de energie, timp, bani și nu în ultimul rând o mare implicare emoțională. În structura Direcției avem, alături de cele șapte centre de plasament pentru copii, centre de recuperare și reabilitare pentru copiii cu dizabilități, servicii specializate pentru copii și familie, cum ar fi: Serviciul de Monitorizare și Intervenție în regim de Urgență, care include „Telefonul Copilului” și care preia, non-stop, sesizările cu privire la cazurile de abuz asupra copiilor; Serviciul Rezidențial, care gestionează activitatea din centrele de plasament; Serviciul Alternative de Tip Familiar – a cărui problematică vizează în principal adopțiile și plasamentele copiilor în familie; Serviciul de Consiliere Psihologică, Serviciul de Evaluare și Monitorizare Asistenți Maternali Profesioniști, Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului cu Handicap, toate având menirea de a promova și respecta drepturile tuturor copiilor și de a le oferi o viață mai bună într-un mediu securizat din punct de vedere fizic și emoțional, pentru a se dezvolta armonios, fie în familiile naturale, fie în plasament la familia extinsă/substitutivă/ asistență maternală, fie la familia adoptivă.

- Cum a evoluat numărul de copii asistați în ultimii ani? Ne puteți oferi câteva cifre statistice?

- Din fericire, dacă este să ne referim la numărul copiilor instituționalizați, pot să spun că acesta a scăzut în ultimii ani, ceea ce înseamnă că am reușit să venim cu alternative la instituționalizare, ceea ce este un lucru foarte bun. De exemplu, dacă în 2005 aveam aproape 800 de copii, în 2007 aveam 484 de copii în centrele de plasament, în 2008 numărul lor a scăzut la 428, apoi la 417 la finele lui 2009. În 2010 s-a înregistrat o

ușoară creștere la 430 de cazuri, ca o consecință a crizei economice, iar la sfârșitul primului semestru din anul în curs am avut, în centrele de plasament, 422 de copii.

Scăderi semnificative ale numărului de cazuri s-au înregistrat, în ultimii ani, și în ceea ce privește numărul copiilor părăsiți în spitale și maternități, numărul copiilor abuzați și neglijați și numărul copiilor străzii. Din păcate, nu același lucru îl putem spune despre numărul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, un număr crescând de părinți alegând să meargă să lucreze în altă țară, lăsând copiii acasă, în grija rudelor, vecinilor sau, uneori... a nimănui... Cu toate acestea, atât noi, cât mai ales comunitățile locale, ar trebui să punem bazele unei strategii care să includă această nouă categorie de copii, cea cu părinții plecați la muncă în străinătate, și care să le ofere servicii care să diminueze șocul despărțirii și să prevină tulburările ce se pot naște de aici, cum ar fi abandonul școlar, afilierea la diverse grupuri infracționale, depresia, rezultate proaste la învățatură etc. Prin proiectul european „ShareIt”, Consiliul Județean Timiș și DGASPC Timiș au realizat o cercetare cu privire la acești copii, iar pe viitor vom veni cu soluții concrete pentru ei. Important este ca și primăriile locale să acceseze proiecte cu fonduri nerambursabile și să creeze centre de zi, centre de consiliere sau centre de prevenire a abandonului școlar pentru copiii cu părinți plecați în străinătate și pentru cazurile sociale din comunitatea lor.

- *Să revenim acum la sistemul de protecție al adulților. Ce cuprinde acesta, care sunt principalele servicii oferite în județul Timiș?*

- În cadrul DGASPC Timiș există, alături de cele șapte centre de îngrijire și asistență sau de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru adulții cu handicap, de toate tipurile și gradele, capacitatea lor totală fiind de 700 de locuri, servicii de specialitate care au ca scop promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap: Serviciul de Evaluare și Monitorizare Asistență Socială, Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor cu Handicap, Secretariatul Comisiei de Evaluare a Persoanelor cu Handicap și Serviciul de Evidență Drepturi Persoane cu Handicap.

- *Sunt suficiente aceste centre pentru adulți și pentru copii? Ar mai fi nevoie de alte servicii sociale în județul Timiș?*

- Atât pentru copii, cât și pentru persoane adulte/vârstnici cu handicap, ar trebui să se dezvolte servicii alternative de ocrotire, îngrijire și asistență și să se evite, pe cât posibil, măsura internării într-un centru rezidențial. Mai concret, ar fi mai benefice servicii de îngrijire, asistență medicală, acompaniere a persoanei cu handicap, la domiciliu, în mediul său, unde se simte bine, are intimitate, familie, prieteni și amintirile lui, centre de zi /de socializare. Dacă ne referim la centrele de plasament pentru copii, numărul lor nu trebuie să mai

crească, ci dimpotrivă. Cum am menționat anterior, noi nu milităm pentru măsura instituționalizării cu orice preț, scoaterea copilului din familie fiind o măsură radicală și traumatizantă, dar care, uneori este necesară și reprezintă... ultima soluție. Important este ca primări-

laborăm mai greu cu alte primării, unde edili nu sunt foarte interesați de soarta membrilor comunității...

- *Dintr-un simplu calcul, observăm că în subordinea DGASPC Timiș se află 14 centre, cu o capacitate de aproape 1200 de locuri. Cât de greu*

este să aveți în grija dumneavoastră, ca să zic așa, soarta atâtor oameni, cărorora li se adaugă cei 1800 de angajați din Direcție?

- Mai puteți adăuga și cei 1200 de copii aflați în asistență maternă, cei 900 de copii din plasamente, aflați în monitorizarea noastră... și aritmetica nu se oprește aici! Din fericire, conducerea Consiliului Județean Timiș a înțeles acest lucru și ne-a sprijinit întotdeauna, lucru pentru care îi mulțumesc. Este foarte important de menționat că, în această primăvară, plenumul Consi-

liului Județean Timiș a aprobat solicitarea noastră de a crește valoarea alocației de hrană pentru persoanele instituționalizate (adulți și copii) și pentru copiii aflați în plasament la asistența maternală. Sumele prevăzute de lege erau prea mici pentru a asigura un trai decent persoanelor aflate în grija noastră.

Fiecare zi în care lucrurile merg bine, fără probleme majore, este o reușită. Am avut parte de zile dificile, mai ales cu ocazia restructurărilor impuse de criza economică, dar, mulțumesc lui Dumnezeu, am trecut cu bine peste toate, iar echipa instituției a rămas unită. Unii angajați au ales să plece în alte locuri, au căutat posturi mai bine plătite, pentru că, din păcate, asistența socială nu este un domeniu de activitate tocmai bine plătit. Am rămas mai puțini, dar, cred eu, suntem cu toții buni profesioniști și oameni dedicați, care iubim această meserie. Este o meserie frumoasă, pe care nu o faci în speranța că-ți va aduce câștiguri mari peste noapte; o faci din pasiune, dacă ai chemare pentru ea, dacă iubești oamenii și dacă consideri că, înainte de toate, rolul tău este să-l ajuți pe cel aflat în nevoie. Acest gând ne menține uniți pe toți și ne dă puterea să continuăm, zi de zi, ceea ce facem, ne dă puterea să-i ajutăm pe cei de lângă noi și să plecăm acasă cu un mare sentiment de împlinire... Dar aș minți să spun că este ușor!

A consemnat
Smaranda MARCU

La Buziaș au răsunat fanfarele

Duminică, 11 septembrie, s-a desfășurat la Buziaș cea de-a 18-a ediție a Festivalului Fanfarelor. Manifestare devenită deja tradițională, festivalul a început cu parada fanfarelor, urmată, la Teatrul de vară din loca-

litate, de concertul propriu-zis al fanfarelor participante. La festival au luat parte Fanfara „Pro Amiciția” din Timișoara, Fanfara Bisericii Baptiste „Betel” din Timișoara, Fanfara de tineret „Giroceana” din Giroc, Fanfara Bisericii Baptiste din Jebel, Fanfara din Răcăjdia, județul Caraș-Severin, Fanfara românilor din Rătișor – Serbia și Fanfara românilor din Straja – Serbia.

Organizatorii Festivalului Fanfarelor au fost Centrul de Cultură și Artă Timiș, Casa de Cultură din Buziaș și Consiliul Județean Timiș, reprezentat la acest eveniment de Răzvan Hrenoschi, directorul Direcției Cooperare și Informatică.

Ada Marincu - POPA

HARTA TURISTICĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ, PREZENTATĂ LICEENILOR DIN GYULA

În 23 septembrie 2011, liceenilor din clasa X-a din cadrul Liceului românesc „Nicolae Bălcescu” din Gyula le-a fost prezentată ediția bilingvă (română-engleză) a lucrării „Harta Turistică a Județului Timiș/ Timis County Map - 2011, realizată de editura topografică Schubert & Frantzke din St. Polten, Austria și Consiliul Județean Timiș.

Activitatea a fost sprijinită de doamnele profesoare Ana Gurzău Czegledi, director al Școlii generale, Liceului Românesc și Căminului de elevi din Jula, Ana Radici, director adjunct, Vera Cser, diriginta clasei a X-a, Ildico Ruzsa Pilanne, director adjunct, și Emilia Bokane Gombos, secretarul școlii.

Elevilor li s-a lansat invitația să aleagă unul dintre obiectivele turistice timișene care i-a impresionat mai mult pentru ca în anul 2012 să-l poată vizita în cadrul unei excursii tematice. Rezultatele și impresiile excursiei elevilor de la Liceul „Nicolae Bălcescu” în județul Timiș urmează să fie prezentate în ediția 2012 a revistei „Agora - școală și interculturalitate în DKMT”, publicație sprijinită de Consiliul Județean Timiș și realizată, în colaborare, de colective de dascăli și elevi din Serbia, România și Ungaria.

M.B.

„Am realizat ceea ce am promis până acum...”

GIULVĂZ

A declarat primarul comunei Giuvăz, Florentin Gheorghe Cristeți

A fi primar, edil ori staroste, adică acel care conduce des-tinele unei colectivități, nu e întotdeauna cel mai simplu lucru. Dimpotrivă! De multe ori, această funcție îți cere multă răbdare, stăpânire de sine, tărie de caracter și, mai ales, multă putere de a renunța... Puterea de a renunța ca individ la propriile interese și a te pune în slujba obștii.

Primarul comunei Giuvăz, Florentin Gheorghe Cristeți, este un om dintr-o bucată, debordând de energie și într-o continuă mișcare. Dacă ar fi să-l caracterizezi în câteva cuvinte, acestea ar fi «un om de acțiune»!

- Ce noutăți mai aveți la Giuvăz, domnule primar?

- Au trecut zilele caniculare de vară, iar gospodarii noștri s-au bucurat de recoltele de păioase, acum adunând floarea-soarelui și porumbul, culturi la care, de asemenea, se preconizează rezultate bune. Pentru că zilele călduroase s-au prelungit până acum, trebuie să profităm de timpul generos și să definitivăm recoltările de toamnă.

În altă ordine de idei precizez că, la capitolul „împliniri”, putem nota și tradiționalele sărbători de Rugă în toate cele patru localități din comuna noastră: Giuvăz, Crai Nou, Ivanda și Rudna, iar aici vreau să amintesc că, prin grija Primăriei și a Consiliului Local, am angajat aceeași formație să-și desfășoare programul artistic în toate cele patru localități. Aceasta pentru a nu părea că suntem părtinitori și tocmai pentru a evita discuțiile pe această temă.

- Vorbiți-ne despre alte realizări și proiecte.

- Deși criza mondială continuă și a îmbrăcat forme noi, criză care într-o oarecare măsură ne afectează, în cea mai bună parte ne-am dus la îndeplinire proiectele în curs și chiar am încercat dezvoltarea unor noi proiecte.

Amintesc, la capitolul infrastructură, că au fost asfaltate în ultima perioadă două străzi în centrul de comună, pe o distanță totală de 1,1 kilometri. Această lucrare s-a realizat exclusiv cu bani proveniți din bugetul local. Am depus, de asemenea, un proiect la Ministerul Dezvoltării pentru asfaltarea drumului care leagă localitățile Giuvăz, Rudna și Crai Nou, ceea ce înseamnă o distanță de 7,5 kilometri. Proiectul a intrat în procedura de licitație la data de 18 august 2011. Alte două străzi sunt cuprinse într-un proiect de asfaltare depus tot la Ministerul Dezvoltării, intrat și acesta în procedură de licitație, iar acolo unde a fost cazul am refăcut lucrările de pietruire a străzilor de pe raza comunei.

Totodată, a fost depus la Ministerul Dezvoltării și la Ministerul Mediului un alt proiect, care vizează alimentarea cu apă și canalizarea localității Giuvăz, care se află în stadiul ofertelor pentru licitație.

- Ce noutăți aveți la capitolul cultură-învățământ?

- Avem în lucru la Compania Națională pentru Investiții proiectele pentru reparația capitală și dotarea cu mobilier și cu instalații de sonorizare a Căminelor Culturale din Ivanda și Rudna. Există toate aprobările în acest sens și așteptăm demararea lucrărilor. Tot legat de căminele culturale, menționez că s-au făcut lucrări de reparație la așezământul din Giuvăz, care au constat în reabilitarea a două săli și a acoperișului, precum și repararea și zugrăvirea exterioarelor. În fața căminelor

culturale din Ivanda și Rudna s-au turnat două platouri de beton, pe care de altfel s-au și desfășurat rugile din acest an.

Investiții în ultima vreme s-au făcut și la unitățile de învățământ de pe raza comunei. Astfel, la școala și la grădinița din Giuvăz s-au montat sisteme de încălzire cu o centrală pe lemne și instalațiile aferente. La grădinița din Crai Nou s-a amenajat un parc, un loc de joacă pentru copii, în care cei mici se pot da în huțulușuri, pe tobogane sau se pot juca la groapa cu nisip. La școala din Crai Nou, înaintea începerii anului de învățământ, s-au reparat o parte dintre sălile de clasă: s-a înlocuit pardoseala cu parchet laminat și a fost instalat mobilier primit ca donație din partea Școlii Generale nr. 12 Timișoara, prin intermediul inspectorului școlar general Marin Popescu, căruia îi mulțumesc și pe această cale pentru ajutorul pe care ni l-a dat.

- Pentru culte ați realizat ceva?

- Nu au fost uitate în această perioadă nici bisericile din comuna noastră. Astfel, Biserica Ortodoxă Sărbă din Ivanda a primit 150 de milioane de lei vechi pentru înlocuirea ușilor și ferestrelor, lucrare care a fost finalizată. Pentru Biserica Ortodoxă din Giuvăz am alocat alte 150 de milioane de lei vechi, pentru zugrăvelile exterioare, lucrare aflată în curs de execuție. Tot la acest subiect aș aminti și de proiectul de construire a unei capele lângă cimitirul din Giuvăz, lucrare care va demara în această toamnă. La cimitirul din centrul de comună și la cel din Crai Nou au fost executate foraje pentru apă.

- Alte realizări?

- În fața primăriei din Giuvăz și în fața Căminului Cultural din Crai Nou au fost executate foraje de mare adâncime, la 86, respectiv 126 de metri, pentru alimentarea cu apă. Acțiunea a fost o reușită, pentru că oamenii din cele două localități chiar se alimentează de aici cu apă de o calitate foarte bună.

- Ce alte proiecte de viitor aveți?

- Vreau să menționez că Giuvăzul va marca o premieră pentru județul Timiș prin realizarea aici a unui parc fotovoltaic. Terenul pentru realizarea proiectului a fost concesionat, iar investiția se ridică la o sumă de aproximativ 15 milioane de euro. Avantajele Primăriei Giuvăz de pe urma realizării parcului fotovoltaic constau în obținerea unui impozit anual de circa 6 miliarde de lei vechi, precum și plata a șase facturi (în fiecare an) pentru energia electrică ce se consumă pentru iluminatul public stradal. De asemenea, din această investiție bugetul local va fi alimentat și cu impozitele plătite de angajații care vor lucra aici, precum și din alte surse. În timpul exploatării parcului se vor crea zece noi locuri de muncă și mult mai multe pe perioada de realizare a proiectului. Lucrările efective de construire a parcului fotovoltaic vor demara, de asemenea, în această toamnă.

Acestea au fost o parte dintre realizările noastre, precum și câteva dintre proiectele de viitor. Așa cum am realizat până în prezent ceea ce am promis, sperăm, cu ajutorul lui Dumnezeu, să ducem la îndeplinire și proiectele în curs, precum și pe cele de viitor.

A consemnat,
Petru Vasile TOMOIAGĂ

LIEBLING

Lieblingul – localitate veche și cu tradiții seculare miroase a toamnă, a funigiei și a struguri copti... Pomii au început să-și numere frunzele galbene, iar gospodarii satelor să-și adune roadele în hambare. De cum au sfârșit cu recoltarea păioaselor, care au dat rod bogat, harnicii locuitori ai comunei au început să recolteze floarea-soarelui și porumbul.

Tot în această perioadă comuna a fost marcată de sărbătoarea rugii în localitățile Liebling și Cerna. Dovedind că aceia care știu să muncească știu și să petreacă, locuitorii celor două așezări s-au bucurat din plin de sărbătorile comunei.

De curând a bătut la ușă și noul an școlar, iar noi am bătut la porțile Primăriei, pentru a sta de vorbă cu primarul Ioan Gheorghe Munteanu.

Ne-a primit afabil și, plin de vervă ca-ntotdeauna. Nu-i place să vorbească prea mult. Este, după cum spune, un om al faptelor, un om care vrea să lase ceva după el...

- Ce ați realizat în ultima perioadă în Liebling?

- De curând am făcut recepția la Drumul Comunal 166, care leagă localitatea Liebling de Cerna, drum asfaltat pe o distanță de 7 kilometri. Astfel, legătura dintre aceste două localități se face în mod rapid și cu un confort sporit. Tot în această perioadă se află în curs de finalizare pietruirea străzilor din localitatea Liebling și au fost amenajate alei pietonale.

- Cum v-ați pregătit pentru noul an școlar?

- Încă din vară, având în vedere apropierea noului an școlar, am efectuat dezinsecția în clădirile instituțiilor de învățământ, care apoi

au fost igienizate. Tot în acest sens am introdus o instalație de încălzire centrală pe lemne la Grădinița de lângă Dispensarul medical din Liebling, iar în măsura în care va fi posibil dispensarul va fi și el racordat la această centrală termică.

- Ce ați mai întreprins pentru cultură și culte?

- S-a început renovarea Căminului vechi din Liebling, în urma căreia acesta va deveni un lăcaș de cultură de trei stele, cu toate dotările necesare. Vor fi reparate pardoselile, zidăria și acoperișul, vor fi înlocuite ferestrele și ușile cu tâmplărie termopan și vor fi amenajate grupuri sanitare moderne. Căminul Cultural va dispune, în final, și de o bucătărie și o cameră frigorifică anexă, pentru ca aici să se poată organiza nunți, botezuri sau alte manifestări colective. De asemenea, bucătăria va fi dotată cu aparatura necesară, dar și cu vesela și cele trebuincioase acestor activități. Investiția se ridică la peste 6 miliarde de lei

vechi, vorbind despre construcție, și la 1,4 miliarde de lei vechi, privind cheltuielile în vederea dotărilor necesare.

Trebuie să menționez că toate acestea se fac din bugetul local al comunei Liebling. Tot aici, vreau să aduc la cunoștința cetățenilor din comuna Liebling că la nivelul Primăriei există fonduri pentru continuarea lucrărilor la Biserica Ortodoxă din centrul de comună.

- Ce aveți pe agendă, printre altele, pentru această toamnă?

- La sfârșitul acestei luni vom începe racordarea gospodăriilor la rețeaua de canalizare a comunei noastre. În acest sens, aduc la cunoștință celor interesați că Aquatim va acorda gratuitate pentru manopera lucrărilor, urmând ca fiecare gospodar care se racordează la rețea să plătească doar contravaloarea materialelor necesare.

A consemnat,
Petru Vasile TOMOIAGĂ

Începe racordarea gospodăriilor la rețeaua de canalizare

Proiecte de peste 7 milioane de euro câștigate de Primăria din Făget pentru comunitate

FĂGET

Apartamente pentru tineri, locuri de muncă, reabilitări de cămine culturale în sate, pietruiri și pavaje sunt câteva dintre noutățile pe care le-au putut observa locuitorii din orașul Făget și din localitățile învecinate. Primarul Marcel Avram a precizat însă că bugetul a fost mai mic în 2011 decât în anul precedent cu aproape un milion de euro. Printre investițiile menționate de Avram ca fiind finalizate în acest an sunt amenajarea Centrului Civic, a unui loc de promenadă pentru făgețeni, reabilitarea clădirii Casina din Centrul Civic, efectuarea de pavaje la trotuare pe șapte străzi, reabilitarea căminelor

culturale din Begheul Mic, Bătești și Povergina, lucrări de reabilitare la Stadion, echipa promovând în acest an în divizia C.

„S-au câștigat proiecte de finanțare a obiectivelor reabilitare Casă de Cultură din Făget, adică 16 miliarde de lei vechi, prin Compania Națională de Investiții, CNI, fonduri guvernamentale, și reabilitarea rețelei de apă – canal, plus reabilitarea stației de epurare, proiect realizat în colaborare cu operatorul unic regional Aquatim și Consiliul Județean Timiș. Valoarea proiectului este de 7 milioane de euro”, ne-a spus Marcel Avram. Anul acesta s-a dat în folosință un bloc ANL cu

16 apartamente și garsoniere, destinat tinerilor sub 35 de ani. „În primăvară va începe construcția unui nou bloc ANL, ținând cont că au rămas destul de multe cereri nerezolvate. Deși anul acesta am repartizat cele 16 apartamente, mai există peste 100 de cereri de locuințe din partea acestora”, a precizat primarul din orașul Făget. Din punctul de vedere al activității economice, s-au creat 420 de locuri de muncă, prin investiția firmei Trimsol, cu capital suedez, care are ca obiect de activitate confecții huse scaune auto. Conform primarului, în decursul anului 2012 se vor crea alte 300 locuri de muncă.

Când vine vorba de probleme cu care se confruntă administrația făgețeană, edilul

pomeniște faptul că reducerile de personal din Primărie, de la peste 180 de angajați, la aproape 70, afectează gospodărirea orășenească. Comunitatea era și să rămână fără spital, în acest an, după ce Ministerul Sănătății a avut în plan transformarea în cămin de bătrâni. Totuși, în urma memoriilor depuse de conducerea Primăriei împreună cu conducerea spitalului și în urma discuțiilor personale purtate de către primar cu ministrul Sănătății, la acea vreme Cseke Attila, acesta a fost convins de necesitatea menținerii spitalului, ținând cont că deservește populația de pe o rază de 40 km și din trei județe. „În demersurile făcute am fost ajutat de președintele Consiliului Județean Timiș, dl. Constantin Ostaficiuc, precum și de dl. ministru al Agriculturii, Valeriu Tabără”, a subliniat primarul.

A.S.

BIRDA

Localitatea Mănăstire – zonă cu potențial turistic, de agrement și ecumenic

Primăria din comuna timișeană Birda are un proiect de amenajare a unei baze de agrement în satul aparținător, Mănăstire, localitate care deja atrage un număr semnificativ de timișeni și nu numai prin prezența așezământului monahal sărbesc „Sf. Gheorghe”. Primarul Gheorghe Marius Stoian este în tratative cu reprezentanții din Vârșeț pentru ca împreună să găsească fonduri transfrontaliere pentru a face baza de agrement. Aceasta ar cuprinde o baltă de pescuit și un teren de fotbal, precum și alte facilități de recreere. „Valoarea proiectului ar fi de un milion de euro. Anul viitor ar trebui să înceapă lucrările, în funcție de punctajul pe care îl vom obține la evaluare”, a precizat Stoian.

Printre investițiile finalizate în ultima perioadă în comuna Birda, primarul a amintit de podul rutier peste Bărzava, alimentarea cu apă în Berecuța, Colonie și Mănăstire, asfaltarea unor drumuri de acces spre Denta și Gătaia, reabilitările totale de la școli și grădinițe. „Podul s-a finalizat anul acesta.

Fondurile au venit de la Consiliul Județean. Și a costat cam 21 de miliarde de lei vechi. Podul leagă o insulă unde sunt 600 ha de teren agricol. Când era apa mare, nu se putea trece și nici nu se lucra terenul. Este singura cale de acces acum. Înainte se trecea prin apă. S-a făcut un braț de deviere și nu se mai putea trece, decât pe la Gătaia, ca să ajungă la terenuri, mergeau 10 km dus, 10 kilometri întors”, a detaliat Stoian. Anul acesta nu este exclus să înceapă și construcția unei săli de sport. Cadrele didactice din comună, toți navetiști, au solicitat și să fie extinsă școala cu clasele V-VIII, acum clasele primare funcționând în altă clădire, dar deocamdată nu este o prioritate. În procedură de evaluare mai sunt proiecte pentru amenajarea căminelor culturale din Mănăstire și Sângeorge, dar și solicitarea de construire de blocuri ANL. „Am depus proiect pentru trei blocuri ANL, cu 60 de unități locative pentru care avem și cereri. Există în Birda o zonă de blocuri, construite de fostul Comtim și au fost cereri, oamenii considerând că zona este bună. Pentru tineri am dat și patru terenuri pentru case, mai avem 15 cereri de rezolvat. Ei trebuie să aibă bani și să înceapă lucrarea, chiar dacă se opresc la un moment dat”, precizează edilul.

Contributorii principali la bugetul local sunt societățile cu activitate agricolă: concernul Smithfield și o fermă a unor belgieini, care au făcut o investiție de 4 milioane de euro și lucrează 2.000 de hectare de teren. O altă firmă stabilită la Birda are activitate în construcții. Bugetul propriu al comunei este, așadar, suficient pentru a nu exista probleme.

Atracție pentru credincioși

Biserica ortodoxă sârbă din Mănăstire este monument istoric și a fost ridicată la sfârșitul secolului al XV-lea probabil

de despotul sârb Ioan Brancovici, drept centru de rezistență împotriva propagandei romano-catolice. În timpul ocupației otomane a fost parțial distrus și apoi rezidit, în 1754, ia în 1777 împărăteasa Maria Tereza i-a acordat și terenuri. Stilul

arhitectonic al mănăstirii este bizantin, iar pictura de pe boltă e în frescă. Faima mănăstirii este legată de Sf. Gheorghe, războinic anatolian născut în 272. Decapitat în 303, moaștele sale au ajuns în diferite părți, iar o bucată din craniu se spune că ar fi în această biserică. Din 1904, chiliile au fost supraetajate, iar vara, încăperile sunt folosite pentru a găzdui tabere de copii din România și Serbia. Un preot și o măicuță, Evghenia, slujesc la această mănăstire. Tot împreună cu partenerii din Vârșeț, există un proiect de renovare a unei aripi a mănăstirii.

Alina SABOU

„În fiecare an, îi întreb pe oameni dacă e bine ce am făcut și ce să mai fac pentru ei”

BECICHERECU MIC

Comună foarte căutată de timișorenii dornici să fugă de praful și zgomotul din Timișoara, Becicherecu Mic ne-a surprins printr-o caracteristică ciudată: nu are activitate economică aproape deloc. Niciun mare investitor nu contribuie la bugetul local așa cum, poate, ar fi fost de așteptat, pentru o comună considerată a fi în zona metropolitană a Timișoarei. Din punct de vedere imobiliar însă, au cu ce se lăuda: peste 300 de plături noi și peste 200 de case ridicate în ultimii ani. Despre viața comunei am stat de vorbă cu primarul Constantin Buzatu.

– Aveați în plan să construiți o primărie nouă, dar acum ne aflăm tot în cea veche. De ce era nevoie de clădirea nouă?

– Am reabilitat clădirea veche, s-a făcut schimbarea instalațiilor, încălzirea, zugrăveli. Nu sunt adeptul faptului de a pune un

lucru nou pe ceva vechi, dar a trebuit să ne încadrăm. Clădirea aceasta este din 1884 și nu a avut reparații capitale în ultimii 40 de ani. S-a schimbat și acoperișul. Spre finele anului vrem să finalizăm și fațada clădirii. Vrem să facem o extindere de 120 mp, cu încă o construcție nouă la Primărie. Aș vrea să începă la anul.

– Ce alte lucruri s-au mai făcut pentru comunitate în ultima perioadă și ce va urma?

– S-a făcut un parc pentru copii, s-a asfaltat strada Gării. Noi avem 32 de străzi, care acum au și denumiri. Numai patru sunt asfaltate, din vechea vatră a satului, mai sunt 28 de asfaltate. Am luat-o pe o ordine privind circulația și utilitatea lor în localitate. Va urma o reparație capitală și la acoperișul și la fațada Bisericii Ortodoxe Sârbe, sunt lucrări speciale, pentru că este monument istoric. Lucrarea se va face cu fonduri de la Guvernul României. S-a extins și rețeaua de alimentare cu apă în cel de-al treilea Plan Urbanistic Zonal construit de către primărie, cu încă 2 km de conductă de apă. Suntem aprobați pe lista pe PNDI cu încă trei străzi și vor fi asfaltate apoi. Ni s-a aprobat canalizarea și stația de

epurare tot pe fonduri guvernamentale, dar nu cred că vor începe lucrările anul acesta. În toamna acestui an se vor face licitațiile la cele două lucrări și execuția va fi anul viitor. Vrem să construim o școală nouă. Suntem pe o listă la Ministerul Educației, cred că vom începe tot anul viitor. Suntem singura localitate în care căminul cultural și școala cu clasa V-VIII sunt retrocedate Episcopiei Romano-Catolice din 2005. Dacă cu școala șansele sunt foarte mari să se facă, pentru căminul cultural, deși avem proiect la CNI, nu există finanțare. Acum plătim chirii. Din păcate, activitatea economică este zero. Avem două parcele de teren vândute, terenuri mai sunt, sunt și intabulate, vrem să le vindem la licitație, nu să le dăm prin concesionare, dar nu au venit investitori.

– Practic, Becicherecu Mic a atras mai mult din punct de vedere imobiliar. Cu cât a crescut numărul populației?

– Vom vedea după recensământul care va urma. Însă avem peste 300 de locuri de casă noi și cam 200 sunt ocupate.

– Printre proiectele pe care le doreați realizate era și extinderea iluminatului public. În ce fază sunteți?

– De patru ani ne chinuim să extindem iluminatul public. Sunt foarte supărat pentru că la nivel de județ s-au făcut toate temerurile necesare, avem și hotărâre de Consiliu Local. Suntem trei localități în această situație: noi, Pișchia și Șag. Am fost prinși în programul viabil până în 2009 pentru extinderea rețelei, documentația a fost trimisă la Ministerul Administrației și Internelor, de acolo, pentru că s-au terminat banii, am fost plasați la Ministerul Economiei și avem promisiuni de un an de la ministru că vor fi finanțate, dar momentan nu. Avem probleme mari de tot, unii și-au terminat casele, locuiesc acolo și nu au energie electrică, au rămas tot la faza de organizare de șantier. Primăria nu are bani pentru asta, 7 miliarde de lei vechi, cât costă lucrarea. Sunt 212 case care au nevoie de alimentarea cu energie electrică. Dacă banii nu vin de la Guvern, noi nu avem. Acum, oamenilor li se tot prelungeste organizarea de șantier. Cine ar trebui să facă asta? Cine are interesul să își vândă produsul? Enel Distribuție, dar ei nu fac asta pentru că spun nu este prins în planul de privatizare. Este o mare anomalie pe care i-am spus-o și primului-ministru Emil Boc, să faci o extindere de rețea de curent electric, pe bani guvernamentali, pentru un privat. După ce se face investiția, se face proces verbal de recepție și în secunda doi intră în proprietatea privatului. Cu alte cuvinte, eu i-am mărit capitalul social, îl dezvolt, ca el să aibă apoi de unde să încaseze banii pe energia electrică. Eu vreau să dezvolt intravilanul și să rezolv problema tinerilor fără locuință. De aici a generat treaba cu curentul electric.

– Aveți afișată în primărie o listă cu datornici la taxe și impozite. Ce sumă mai este de achitat? Era nevoie de o asemenea măsură?

– Restanțierii au datorii de aproape 4,5 miliarde de lei vechi. Nu avem populație săracă, dar taxele sunt multe și nu am ce face. Au apărut pe capul oamenilor și la unii e vorba de neglijență. Sunt și agenți economici care și-au deschis punct de lucru la Becicherec, sunt și datorii mai vechi. De exemplu, a apărut taxa

Interviu cu primarul Constantin Buzatu

nouă, gunoiul. E 12 lei pe lună de familie, dar sunt unii care acceptă să plătească și alții care au venit cu cereri către Consiliul Local să nu plătească pe motiv că ei nu produc gunoi. Firma care strânge gunoiul, mașina respectivă se mișcă pe toate cele 32 de străzi. Parcurge 24 de km câți sunt cap la cap, o dată pe săptămână. Angajații oricum își fac treaba. Dacă ai scos afară ridică gunoi, dacă nu, nu. Refuz să cred că există familii care nu au pet-uri, nu aruncă sticla de ulei. Ei nu vor să plătească și gata. Există o a doua categorie de localnici, care nu își plătesc impozitul pe terenul extravilan. Neachitate în timp util, de preferat până la 31 martie, apar penalitățile. Așa ajung să se dubleze și să se tripleze. Alții și-au vândut mașinile și nu le-au radiat. Avem și o firmă în faliment, cred că a ajuns la 600 de milioane lei vechi datorii. De aici apar 4,4 miliarde pe care primăria trebuie să îi încaseze. Un milion de euro. Este o problemă veche, iar eu sunt un primar serios și nu fac campanie electorală și populism. Nu am de ce. Nu sunt primarul care îi va executa silit. Le-am făcut înștiințări de plată. Ar trebui să meargă milițianul, să le intre în curte și să pună sechestru. Nu am băgat pe nimeni în pușcărie. I-am afișat să îi vadă tot satul. Măsura a avut efect, unii au mai plătit apoi.

– Ați renunțat, din vară, la contractul cu societatea Aquatim. Cum așa? În timp ce primăriile intră în asociere cu societatea de apă și canalizare, la Becicherec ați renunțat.

– Am funcționat un an de zile cu ei, am fost membru la acel master plan pentru apă și canal pe județ, dar am ieșit pentru că tariful la apă s-a uniformizat. Cât plătește cetățeanul de la oraș plătește și țăranul de la Becicherec. Împreună cu Consiliul Local am luat decizia de a ieși din acest master plan, de a gospodări apa potabilă a cetățenilor prin primărie. De la 1 leu a ajuns la 2,11 plus TVA pe mc. Aquatim nu a făcut nicio investiție aici. Unii m-au acuzat pe la spate că am vândut apa. Am obiceiul de a face adunări populare cu oamenii, nu mi-e frică să stau de vorbă cu ei. În fiecare an îi întreb dacă e bine ce am făcut și îi întreb ce să mai fac pentru ei. Le mai spun celor care „merită” că au pretenții, dar pe la casieria primăriei nu au trecut de mult. Am menținut apa la 1 leu/mp, preț care nu acoperă cheltuielile. Din noiembrie se discută din nou tarifele pentru anul viitor.

– Sunteți membru în Asociația Comunelor. Cu ce v-a ajutat acest for în administrația locală?

– Sunt secretarul asociației chiar. La întâlniri, când suntem convocați, de două ori pe an, fiecare își spune părerea, dar fără finalitate. Asociația Comunelor putem spune că e o formă sindicală a primarilor. Din punctul meu de vedere se face o discriminare pentru că la primar nu se plătește sporul de vechime. Suntem asimilați cu demnitarii. De la parlamentar și până la primar e o cale atât de lungă, ca în poezia lui Eminescu. Noi suntem carnea de tun a oricărui partid. Sunt discuții pe care le-am avut acolo, dar nu s-a întâmplat nimic apoi.

A consemnat
Alina SABOU

„EXPO Bogățiile toamnei 2011 în Banatul Istoric”

La propunerea producătorilor agricoli și a consumatorilor de produse de sezon, Direcția pentru Agricultură Județeană Timiș și Galerile Real 3 Timișoara au organizat în premieră, în perioada 30 septembrie -02 octombrie 2011 la Galerile Real 3 Timișoara (lângă aeroport), un târg de produse agricole specifice Banatului Istoric. Au participat cel puțin 150 producători și mii de consumatori din Timișoara și din Regiunea 5 Vest. Ineditul târgului a constat și în participarea producătorilor agricoli din Serbia, Ungaria și a zece județe din vestul țării, dar și extinderea târgului la încă 8 ediții până la sfârșitul anului.

Numeroșii vizitatori s-au putut aproviziona la acest târg cu produse de sezon, legume și fructe în special, carne, lactate și preparate din lapte, brânzeturi, produse gastronomice.

Dr. Tiberiu LELESCU

Timișul a depus, în acest an, 660 de proiecte pentru absorbția fondurilor europene

Județul Timiș a depus în acest an 660 de proiecte prin care se pot absorbi fonduri europene în valoare totală de 200 de milioane de euro, a spus Ioan Cios, director adjunct al Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Timiș. „Este o sumă apreciabilă, noi suntem mulțumiți de suma solicitată și, datorită specificității județului, sunt proiecte mari, depuse pe modernizarea exploatațiilor agricole, pe procesarea produselor agricole și chiar pe măsura 3.2.2., pe consilii locale”, a declarat Cios. Cele mai valoroase proiecte sunt cele pe măsura 3.2.2, cele ale consiliilor locale pentru comunele care au accesat proiecte complexe de infrastructură (asfaltări de drumuri, canalizări) valoarea lor ajungând până la 10 milioane de euro.

Adjunctul Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Timiș a explicat că sunt și probleme, șase dintre primării fiind într-o astfel de situație, în care se întârzie răspunsul așteptat după depunerea proiectelor. „Sunt foarte multe probleme la nivel de primării, care se datorează reclamațiilor dintre constructori, se anulează licitațiile. Avem șase primării în această situație. Termenul limită de răspuns este de doi ani de la depunerea proiectului, interval în care se decide dacă se primesc sau nu banii pe proiect, iar după ce banii s-au primit și a fost semnat contractul, există alți cinci ani în care proiectul se poate implementa”, a spus Cios.

H.O.

Hărți de hazard la inundații

Măsurători, studii, lucrări, planuri, toate sunt realizate de către specialiștii Administrației Bazinale de Apă Banat, care implementează proiectul „Planul pentru Prevenirea, Protecția și Diminuarea Efectelor Inundațiilor în bazinul hidrografic Banat”. Acest proiect va fi finalizat până la 31 decembrie 2012.

Proiectul presupune: realizarea hărților de hazard la inundații pe cursurile de apă din bazinul hidrografic Banat, identificarea unor scenarii de amenajare în punctele critice din zonele acoperite de proiect, identificarea măsurilor structurale și nonstructurale pentru un management pro-activ al riscului la inundații, precum și efectuarea unei analize socio-economice a măsurilor identificate, stabilirea criteriilor de prioritizare și ierarhizarea măsurilor necesare. Valoarea totală a proiectului este de peste 15,7 milioane lei (fără TVA), din care 80% reprezintă finanțare europeană și 20% cofinanțare de la bugetul de stat.

Până în prezent, în cadrul proiectului s-au realizat: măsurători topogeodezice de teren, în bazinul hidrografic Timiș, relevee la structurile ingineresti, model numeric de teren; lucrări aeropurtate, planuri ortofotograme; studii hidrologice în bazinele hidrografice: Bârzava, Moravița, Bega, parțial Timiș (etapa a III-a), Aranca, Caraș, Nera, Cerna și afluenții Dunării, precum și modelare hidrodinamică și modelare 2 D a viiturii din 2005 în zona Crai Nou Otelec etc. Hărțile de hazard la inundații vor constitui suportul realizării hărților de risc la inundații, responsabilitate care revine Consiliilor Județene, conform legislației.

A.S.

Infrastructuri de afaceri

Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest) a organizat, la mijlocul lunii septembrie, în calitate sa de generator de politici regionale, o conferință dedicată infrastructurilor de afaceri din Regiunea Vest. În prezența reprezentanților administrației publice, reprezentanților parcurilor industriale, mediului de afaceri și ai universităților din Regiunea Vest, a fost prezentat și validat Planul de Îmbunătățire a Infrastructurilor de Afaceri din Regiunea Vest, precum și celelalte rezultate obținute prin implementarea proiectului internațional MITKE. Aceste rezultate constituie instrumente importante la nivelul Regiunii Vest contribuind la îmbunătățirea serviciilor și performanțelor infrastructurilor pentru afaceri. Astfel, pe lângă prezentarea și validarea Planului de

Îmbunătățire a Infrastructurilor de Afaceri din Regiunea Vest, în cadrul conferinței organizate a fost prezentată analiza inter-regională și regională a infrastructurilor de afaceri din cele șapte regiuni partenere, precum și o colecție de bune practici din aceste regiuni.

Conferința a fost organizată în cadrul proiectului internațional MITKE (Managing the Industrial Territory in the Knowledge Era), în cadrul căruia ADR Vest este partener. Proiectul MITKE este inițiativa unui consorțiu de 11 organizații din Uniunea europeană condus de către SPRILUR, agenția de dezvoltare regională a regiunii Țara Bascilor din Spania. Proiectul este finanțat prin programul european de cooperare inter-regională INTERREG IV C și vizează creșterea

performanțelor infrastructurilor de suport pentru afaceri în cadrul regiunilor partenere.

Direcțiile stabilite în procesul de întocmire a Planului de Îmbunătățire a Infrastructurilor de Afaceri din Regiunea Vest au fost: atragerea de noi investiții și dezvoltarea investițiilor existente, dezvoltarea teritorială coerentă, precum și elaborarea și implementarea unei politici regionale de dezvoltare a teritoriului industrial. Acest plan este rezultatul unui proces complex care a implicat efectuarea unei analize asupra situației existente, consultarea actorilor relevanți, consultanță din partea unui expert olandez în domeniul planificării, precum și o consultare publică.

A.D.R.

Dezvoltare prin creație

În 28 septembrie a avut loc la Timișoara seminarul de diseminare a rezultatelor finale, concluziilor și recomandărilor proiectului „Creative Growth – Dezvoltare prin Creație”. Creative Growth este un proiect inițiat de Consiliul Regional al regiunii Ostsam din Suedia, vizează dezvoltarea sectorului creativ și are o durată de 3 ani, pe perioada 2009-2011. Parteneriatul cuprinde 11 instituții/organizații/universități/administrații publice din România, Suedia, Marea Britanie, Danemarca, Ungaria, Lituania, Italia, Bulgaria, Spania.

Scopul proiectului este de a contribui la

creșterea competitivității europene și de a accelera dezvoltarea economică regională prin dezvoltarea sectorului creativ ca un nou domeniu de afaceri și influențarea politicii de dezvoltare regională și locală prin direcționarea de noi cunoștințe și bune practici în procesul de definire a politicilor. Managerul de proiect a fost Răzvan Hrenoschi (foto), director la Direcția de Cooperare și Informatică din Consiliul Județean Timiș. În după-amiaza aceleiași zile, la Bastionul Theresia a avut loc un târg al meșterilor populari.

Proiectul are activități legate de dezvoltarea sectorului creativ ca motor al dezvoltării

regionale și anume studii și cercetări, analize, schimburi de bune practici și transfer de know-how. Proiectul a fost aprobat în cadrul programului european de cooperare interregională INTERREG IV C și are un buget total dedicat județului Timiș de 56.070 euro, din care 85% (47.659,5 euro) sunt asigurați de FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională) și 15% (8.410,5 euro) reprezintă cofinanțarea asigurată la nivel național.

J.L.

Belgienii sunt interesați de agricultura românească

La invitația Ambasadei Belgiei la București, în data de 17 august 2011, CCIA Timiș a participat la un program de trei seminarii sub genericul „Situația agriculturii și a sectorului agro-industrial din România; Viitorul agriculturii românești în Uniunea Europeană”, prilejuit de vizita în țara noastră a Asociației Boerenbond, cea mai mare organizație corporatistă a agricultorilor și operatorilor agro-industriali din Belgia. Seminariile s-au desfășurat în prezența Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Valeriu Tabără, și a Ambasadorului Belgiei în România, E.S. Dl. Philippe Beke. În deschiderea primului seminar, ministrul Tabără a vorbit despre realizările și problemele curente existente în agricultura și industria alimentară procesatoare din România.

Din partea CCIA Timiș, la eveniment a participat Emil Mateescu - consilier al președintelui CCIAT, Georgică Cornu. Mateescu a prezentat un material despre potențialul economic al județului Timiș și oportunități de

investiții, cu accent pe agricultură și sectorul agro-industrial cât și o notă privind unele probleme cu care se confruntă agricultorii timișeni. În ceea ce privește agricultura, au fost prezentate informații statistice referitoare la structura terenului agricol în județul Timiș, structura proprietății terenurilor agricole, producția agricolă vegetală la principalele culturi, efective de animale și producția animală obținută prin valorificări, situația exportului de animale etc.

Printre oportunitățile de investiții în sectorul agro-industrial prezentate, menționăm: înființarea unui centru de achiziție/desfacere/marketing a produselor agricole, construirea de obiective pentru procesarea produselor agrocole în domeniul vegetal, legumicol și bioenergetic, punerea în funcțiune a stațiilor de pompare a apei existente și realizarea de noi investiții pentru irigarea terenurilor, constituirea de depozite de mare capacitate, reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri pentru facilitarea legăturii între producători și

procesatori, înființarea de ferme de animale, achiziționarea de terenuri agricole în vederea cultivării și valorificării de produse bio.

Problemele sesizate de agricultorii timișeni au făcut referire în principal la eficientizarea exploatațiilor agricole, cultivarea întregii suprafețe agricole, stimularea asocierii producătorilor agricoli în organizații productive și în clustere, stimularea absorbției fondurilor europene nerambursabile, credite bancare cu dobândă fixă și fără garanții imobiliare (garanție cu producția agricolă), sosirea la timp a subvențiilor, înlăturarea evaziunii fiscale din sectorul valorificării produselor agricole, selecționarea riguroasă a specialiștilor agricoli care reprezintă România în comisiile de specialitate ale Uniunii europene.

La 31 martie 2011, în județul Timiș erau înmatriculate 89 de firme belgiene (din total de 7.795 firme mixte), cu un capital social subscris de 2,7 mil. euro (din total de 899,1 mil. euro).

R.O.

Primarul din Jimbolia, premiat la „Oscarurile” administrației publice locale

Cel mai bun primar de oraș din regiunea de Vest a României, în opinia juriului din cadrul celei de-a IV-a ediții a Forumului Administrației Românești, desfășurat în perioada 28 septembrie -1 octombrie 2011 la Rin Grand Hotel din București, este primarul orașului Jimbolia, Kaba Gábor. Premiul a fost acordat în cadrul Galei Administrației

ei Locale la Înălțime, eveniment ce s-a desfășurat în 30 septembrie și care a reunit în capitală aproximativ 400 de primari de comune, orașe, municipii sau municipii reședință de județ și alți 200 de invitați, printre care directori de spitale, funcționari publici și directori de instituții deconcentrate.

Membrii juriului au nominalizat câștigătorii în funcție de mai multe criterii de evaluare a activității personale și a proiectelor instituției pe care o reprezintă: inovație, apetit pentru dezvoltare și aprecierea din partea mass-media sau a structurilor asociative. Din juriu au făcut parte atât redactorul șef al revistei cât și coordonatorul Centrului de Excelență pentru Dezvoltare Durabilă, Ilie Brie, și alte personalități din structuri asociative ale municipiilor, orașelor și comunelor din România.

Gala Administrația Locală la Înălțime s-a aflat la prima ediție și a fost organizat sub oblăduirea Revistei Române de Administrație Publică Locală. La eveniment au fost premiați mai întâi primarii celor mai bune comune din toate regiunile țării, după care s-a trecut la premiarea primarilor de orașe, pe regiuni. În Regiunea Vest, locul al III-lea a fost adjudecat de primarul orașului Nădlac, (județul Arad), Vasile Ciceac, locul al II-lea de primarul orașului Hațeg (județul Hunedoara), Nicolae Timiș, iar trofeul și premiul locului I au fost acordate primarului Jimboliei, Kaba Gábor. Pe lângă diplomă și trofeu, primarul a primit un corp de bibliotecă și 200 de cărți școlare pe care le va dona bibliotecii din localitate.

Sub aceeași organizare, jurnaliști din presa locală care au încheiate parteneriate media cu Revista Română de Administrație Publică Locală au avut parte de o școală de toamnă, în cadrul căreia au interacționat cu reprezentanții administrației, eveniment la care au participat și doi tineri jimbolieni de la Studioul local de televiziune Jimbolia, care este în curs de constituire.

P.J.

T.L.

Investiție record, de aproape 100 de milioane de euro, pe punctul de a se realiza în comuna Lovrin

LOVRIN

De câțiva ani, prin aproape toate comunele județului Timiș s-au perindat investitori care au studiat metode prin care pot porni o afacere bazată pe energiile regenerabile. S-au făcut analize, s-au concesionat terenuri, dar niciun proiect nu a fost dus până la capăt. Primarul din Lovrin, Vasile Graur, pare să fi dat lovitură. În 12 septembrie a avut loc licitația pentru concesionarea a 163 de hectare de teren unde se va face un parc fotovoltaic.

„Au participat patru firme, avem un câștigător. Toate societățile interesate erau cu capital străin, trei din Spania și una din Germania. O firmă din Spania a câștigat. Investiția e de circa 98-100 de milioane de euro. Acum (26 septembrie, n.r.) suntem în perioada în care se pot depune contestații, dar nu cred că vor fi și așteptăm să încheiem contractul. Cu investiția asta rezolvăm multe probleme. Numai pentru autorizații vor fi 460.000 de euro la bugetul local. Contractul de concesionare trebuie supus și în Consiliul Local, trebuie să fie în avantajul comunei. E un avantaj și pentru că se vor crea și locuri de muncă. Panourile solare trebuie întreținute și spălate cam la 2-3 zile. La 163 de hectare va fi mult de lucru. Negociem cu ei de jumătate de an, dar a mers destul de repede, pentru că s-a văzut interesul din ambele părți, fiind așa o valoare mare. Pentru tot județul este o investiție importantă”, ne-a declarat primarul Vasile Graur. După ce panourile fotovoltaice vor deveni funcționale, cu siguranță că în comună vor scădea și cheltuielile cu energia electrică, pentru că instituțiile vor fi legate la câmpul de fotovoltaice. Acum, primăria plătește circa 330 milioane lei vechi pe lună pentru curentul furnizat la școli, la grădiniță, centrala termică și altele.

Agreement plus tratament

Un proiect prioritar pentru edilul din Lovrin este transformarea ștrandului termal din localitate într-o bază de tratament,

pentru că apa geotermală are potențial pentru a fi folosită de bolnavii de reumatism și cei cu nevroze musculare. Ștrandul este administrat de primărie și nu se dorește ca el să fie dat pe mâna vreunui privat. Dimpotrivă, se caută surse de finanțare pentru a putea să fie refăcut complet. „Vrem să facem un parteneriat cu Serbia pentru atragerea fondurilor europene. Avem și un minimotel și vrem să îl transformăm din bază de agrement în bază de tratament și agrement, să aducem doctori specialiști pentru fizioterapie, să fie și cabinete medicale. Avem proiectul acesta din 2004, de când am venit la primărie. Am încercat să-l promovez pe mai multe surse de finanțare și guvernamentale, dar nu am avut șanse, pentru

școala, grădinița, primăria, spitalul. Avem 120 de apartamente care se încălzesc tot cu apă geotermală. S-a făcut un studiu pentru introducerea gazului în zonă și la Șandra și la Biled au fost cazuri în care populația a renunțat pentru că au costuri prea mari, 600-800 de lei, adaugă Varga.

Proces cu stațiunea de cercetare

Lovrinul este recunoscut pentru stațiunea de cercetare, cu tradiții vechi în domeniu, însă în ultimii ani renumele său a decăzut, odată cu activitatea. Primăria Lovrin este în proces cu Academia de Științe Agricole, care administrează stațiunea, și asta pentru că nici până acum nu s-au retrocedat

terenurile care au fost luate de la proprietari în vremea comunismului. Din totalul de 2.200 de hectare cât are stațiunea, se face cercetare dovedită cu acte numai pe puțin sub 600 de hectare. „Am făcut demersuri și la Prefectură și la Guvern și peste tot pentru că ar trebui să mai primim în jur de 430 de hectare ca să-i punem în posesie pe cetățenii îndreptățiți. Din ultima discuție pe care am avut-o cu

domnul prefect Mircea Băcală, toate cererile acestea se vor trimite pentru despăgubiri. Șanse să primim terenul sunt foarte mici. Oamenii au vrut să primească terenurile pe vechile amplasamente. Am avut procese cu ei, sunt și sentințe definitive. Eu nu le pot pune la dispoziție terenul dacă nu primesc teren de la ADS”, a menționat Vasile Graur.

Apa geotermală este folosită și pentru încălzirea locuințelor din Lovrin, cheltuielile pe lună fiind de circa 120-130 de lei pe apartament. „Încălzim cu apă geotermală

că infrastructura a fost pe primul loc. Un parteneriat public privat ar fi ultima opțiune pentru că ștrandul este făcut cu munca oamenilor și nu aș vrea să îl dau de la primărie. Sper ca în viitorul apropiat să găsim și surse de finanțare”, a precizat Graur.

Alina SABOU

Danemarca are nevoie de agricultori

Agricultura poate să devină salvarea pentru timișorenii aflați în căutarea unui loc de muncă facil și bine plătit, peste granițe, în Danemarca. Agricultură este una dintre domeniile pe care se pune preț, astfel că cei care arată că nu le este frică să muncească primesc și salarii stimulante. Dincolo de sistemul simplu de aplicare pentru o slujbă în sistemul agricol, Danemarca oferă și multe facilități muncitorilor pe care îi adoptă. Un sistem medical care oferă îngrijire medicală gratuită și de calitate, dar și drumuri moderne și aer curat sunt doar câteva dintre condițiile pe care le poți găsi. Agrojob Danemarca vine în întâmpinarea tinerilor agricultori care doresc să se angajeze în fermele daneze.

Amenzi mari dacă nu participă la recensământ!

În perioada 20 -31 octombrie, în toată țara se desfășoară recensământul populației și al locuințelor. Prin acest proces, care se repetă o dată la nouă ani, vor fi înregistrate toate clădirile în care se locuiește, inclusiv internate școlare și cămine de studenți, nefamiliști, bătrâni, muncitori, case de copii sau hoteluri, iar toate persoanele prezente în țară, chiar și temporar, vor fi intervievate.

Datele din chestionare vor cuprinde informații despre situația locativă, studiile și gradul de confort al celor recenzați. Recenzorul nu va solicita niciun fel de document cetățenilor recenzați, iar datele sunt confidențiale. Potrivit

lui Vergil Voineagu, președintele Institutului Național de Statistică, cei care refuză cooperarea, pot primi sancțiuni de la 2.000 la 5.000 de lei. Recenzorii vor avea legitimații și o geantă specială de recensământ. Fiecare cetățean va fi anunțat în prealabil de ziua când va avea loc interviu. Cei care nu vor fi la domiciliul lor au posibilitatea de a merge la Comisia locală de recensământ și să declare singur datele solicitate. Peste 120.000 persoane vor participa la colectarea datelor, primele rezultate ale recensământului urmând să fie prezentate public în trimestrul I al anului 2012.

S.I.

Atestare ecologică

La Direcția pentru Agricultură Județeană Timiș, până în prezent s-au înregistrat 79 de producători de agricultură ecologică. Semn că oamenii au început să înțeleagă că și ei pot primi bani europeni. Suprafața de agricultură înregistrată ca fiind exploatată ecologic se ridică la 12.736 ha și interesul este în creștere față de anii precedenți.

Giula, Ungaria

Festivalul Gastronomic Românesc

De sute de ani bănățenii sărbătoresc hramul bisericii, Ruga, la români, Kerwei-ul la șvabi, sărbători care nu lipsesc nici în comunitățile catolice bulgară și maghiară sau în cea a sârbilor ortodocși din Banat. În ultimele decenii au debutat în Banatul istoric alte sărbători populare. La Tomești, în 1973 are loc prima ediție a festivalului de dansuri muzică populară „Nedeia românilor de pretutindeni”. După anul 1989 numărul unor asemenea manifestări culturale crește semnificativ. Buziașul găzduiește „Festivalul Fanfarelor”, Recașul „Festivalul Vinului”, Uivarul „Festivalul transfrontalier al gulașului”, Dumbrava Fes-

Revista „Cronica” îi interviuează pe reprezentanții comunei Tomești

tivalul „Ceaul de Aur”, Sânpetru Mare, „Festivalului Țuicii”, eveniment organizat de organizația locală a Uniunii Sârbilor din România etc. Asemenea evenimente au loc anual și la vecinii noștri din Ungaria și Serbia, mai ales în regiunile de graniță.

Românii din Ungaria organizează anual, la Giula, prin Autogovernarea pe Țară Festivalul Gastronomic Românesc pe Țară al Românilor din Ungaria (AȚRU), ajuns la cea de-a VII ediție. Festivalul a reunit sute de participanți, români din Ungaria, cât și din țara mamă, s-a desfășurat în data de 24 septembrie 2011 și a avut loc în curtea Centrului Cultural Românesc din Giula, în cartierul Orașul Mare Românesc, fiind deschisă de Traian Cresta, președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria.

Tiberiu Juhász, șef oficiu AȚRU, a prezentat echipelor participante regulile concursului și membrii juriului. 25 de echipe au pregătit ingredientele și ceanele pentru gustoasele mâncăruri.

Printre participanții la Festival s-au aflat și echipa comunei Tomești, județul Timiș, condusă de Vasile Stănilă, directorul Căminului Cultural din Tomești care a declarat reprezentanților presei sosiți la eveniment: Este pentru prima dată când luăm parte la un astfel de festival, unul gastronomic. Am participat la diferite evenimente organizate de românii din Ungaria, comuna Tomești fiind înfrățită cu localitatea Poci. Am fost, și sunt și acum, foarte impresionat de manifestările organizate de românii din Ungaria, oameni cu suflet cald și sunt foarte

ospitalieri, ca tot românul! Maestrul bucătării al echipei din Tomești a fost Dumitru Burișon din Tomești, care și-a început cariera gastronomică încă din armată, pe când lucra la popota unității: „Am pregătit un „balmoș ardelenesc”, o mâncare tradițională zonei Ardealului. Se face din făină de mălai, lapte de oaie în procent de 75%, brânză dulce, sărată, caș și puțin unt și se servește cu costiță de porc prăjită ori tocană. Se pare că deși a fost o mâncare necunoscută pentru cei prezenți, spre bucuria noastră ceaul nostru s-a golit foarte, foarte repede!”, a precizat priceputul bucătar tomeștean.

D.B.

KIKINDA, Serbia

ZILELE DOVLEACULUI

În fiecare an în al doilea weekend din luna octombrie, Kikinda devine centrul acestei părți a Europei, datorită festivalului intitulat Zilele Dovleacului. Totul a început cu mult timp în urmă când oamenii au descris Kikinda și monotonia sa spunând „Trebuie doar să stai pe un dovleac și vei vedea întregul oraș Kikinda”. Apoi, în anul 1986 un grup de entuziaști a inițiat festivalul Zilele Dovleacului. La început a fost numai un festival local dar în fiecare an a evoluat, devenind la sfârșitul anilor 1990 o sărbătoare a Europei de mijloc. În timpul Zilelor Dovleacului, cultivatorii de dovleac se iau la întrecere cu produsele lor - cântărindu-le și măsurându-le lungimea pentru a găsi cel mai greu și cel mai

lung dovleac.

Festivalul durează trei zile și începe în ziua de marți cu diverse programe muzicale. Vineri preșcolarii participă la un bal mascat, trecând prin piață orașului și continuând apoi sărbătorirea dovleacului în curtea Kurija (muzeu). Vinerea este de asemenea rezervată pentru cursuri pe tema cultivării dovleacului și pentru lansări de carte. (Anul acesta Zilele Dovleacului au marcat marcat lansarea a două cărți - „Field Pumpkin - Cucurbita Pepo L.” de Dr. Janos Berenji și o carte de bucate intitulată „Pumpkin Pie”, îngrijită de Vladimir Sretenovic și Jasmina Latinovic). Vinerea seara este rezervată pentru concerte în piața orașului.

Programul de sâmbătă începe cu Micul dejun ca în Banat, unde vizitatorii pot gusta delicatesele preparate din dovleac de femeile din Kikinda și din satele învecinate, iar apoi se vizitează Colțul Satului (standuri de prezentare a satelor locale), Colțul European (unde vizitatorii din stră-

înătate prezintă orașele și culturile lor) și Camera de Oaspeți - unde se pot bucura de concerte și piese de teatru. Începutul după-amiezii este

rezervat programelor pentru copii, iar la ora 17 are loc deschiderea oficială a sărbătorii și concursul pentru cel mai greu și pentru cel mai lung dovleac. Seara participanții la Zilele Dovleacului se vor distra la concertul de muzică pop din Serbia.

Ziua de duminică dimineată este rezervată pentru sporturi, iar după aceea, concurenții oboșiți și ceilalți vizitatori pot participa la concursul de gătit. De această dată participanții vor găti supă tradițională de pește. După-amiaza și seara vor avea loc din nou concerte și programe muzicale în piața din oraș.

(material realizat cu sprijinul doamnei Vanja Gvero de la Municipality Kikinda și a Swiss Solutions, Timișoara)

Svake godine, tokom drugog vikenda oktobra, Kikinda postaje centar ovog dela Evrope, zahvaljujući manifestaciji Dani ludaje. Začetak ideje možda treba tražiti u izreci kojom su Kikindani opis-

trg će ulepšati karneval maskiranih predškolaca, koji će potom nastaviti da slave ludaju u dvorištu Kurije, na Kinderbalu. U petak se, po običaju, drže predavanja o uzgoju ludaje. Ove godine, Dane ludaje će obeležiti promocije dveju knjiga - „Uljana tikva - Cucurbita Pepo L” prof. dr Janosa Berenjija, ali i kuvar „Bundevara” koji su priredili Vladimir Sretenović i Jasmina Latinović. U večernjem terminu, na trgu posetioci će moći uživati u muzici Harisa Džinovića.

Subotnji program počinje Banatskim fruštukom, gde će gosti moći probati različite specijalitete od bundeve, koje pripremaju žene Kikinde i okolnih sela. Potom će gosti biti u prilici da obidu Seoski rogajlj, na kojem će se predstaviti sela kikindske opštine, Evropski kutak, gde će se predstaviti naši gosti iz inostranstva, i Gostinsku sobu - muzičko-scenski plato. Rano poslepodne posvećeno je deci i program za decu, a od 17 časova merenjem bundeva zvanično počinje tamičenje uzgajivača ludaje, kako bi se pronašao pobednik - najduža i najteža tikva. U večernjem terminu, posetioci manifestacije biće u prilici da se zabave na koncertu grupe Bajaga i instruktora.

Nedelju pre podne obeležiće različite sportske aktivnosti u okviru Sportkog dana, a posle toga, umorni takmičari i drugi gosti biće u prilici da učestvuju u kulinarskom takmičenju. Ovaj put, takmičari će kuvati tradicionalnu riblju čorbu. Poslepodne i veče ponovo će obeležiti koncerti na gradskom trgu. Zvezda večeri će svakako biti Miroslav Ilić.

vali Kikindu i ravnici u kojoj je smeštena - „Popneš se na ludaju i vidiš celu Kikindu”. Grupa entuzijasta je potom osmislila festival Dani ludaje, prvi put održan 1986. godine. U početku to je bio samo lokalni festival, ali svake godine je rastao, da bi krajem devedesetih godina prošlog veka postao srednjoevropska manifestacija.

Tokom Dana ludaje, uzgajivači ludaje - tikve, bundeve - donose na takmičenje svoje proizvode, a pobednik je uzgajivač sa najtežom, odnosno najdužom ludajom.

Ove godine, trodnevna manifestacija počinje u četvrtak, 6. oktobra 2011, različitim muzičkim proizvodima. U petak,

Istanbul

Conferință reunită a A.R.E.

În luna septembrie a avut loc la Istanbul Conferința pe Politici sociale și Sănătate publică și ședința plenară a Comisiei de Cultură, Educație și Cooperare Interregională din cadrul Adunării Regiunilor Europei (ARE). În cadrul acestor întâlniri, Consiliul Județean Timiș a fost reprezentat de dl. vicepreședinte Adam Crăciunescu și de dna Mariana Eftimie, consilier județean.

Cu această ocazie au fost prezentate instrumentele inovative de promovare ale patrimoniului cultural, precum și cele deja existente, regiunile membre ARE prezente la întâlnire având posibilitatea de a face schimburi de experiență pe o gamă largă de probleme de politică regională, cultură și sănătate. În cadrul în-

tâlnirilor s-a pus accentul pe impactul pozitiv al activităților culturale asupra sănătății, care este în primul rând vizibil la nivel individual, utilizarea lor având de asemenea beneficii economice la nivel național, regional și local.

Conferința s-a concentrat pe programe bazate pe dovezi și proiecte care să demonstreze modul în care cultura poate fi utilizată ca terapie, de exemplu, în cazul copiilor cu autism sau al adulților cu tulburări mintale. De altfel, schimbările demografice care au loc în Europa, subliniază relevanța pe care o poate avea tema acestei conferințe pentru majoritatea regiunilor.

Reunind experți, funcționari publici și politicieni regionali, conferința a acordat participanților posibilitatea de a cunoaște nu doar

exemple de activități de cultură și sănătate, ci și beneficiile acestora și cele mai bune practici puse în aplicare în vederea implementării acestor politici.

În cadrul Forumului Cetățenilor Europeni pe tema „Integrarea europeană- mit sau realitate?” s-au purtat discuții referitoare la impactul reformelor făcute în direcția integrării și la procesul de negociere al Turciei în vederea aderării acesteia la Uniunea Europeană. Vorbitorii au prezentat atât stadiul actual al procesului de negociere, cât și provocările legate de locurile de muncă, educație, servicii de sănătate, mediu, turism și inovare. Cei prezenți au fost încurajați să își exprime opiniile având totodată ocazia de a pune întrebări vorbitorilor.

Atena CHIRIAC

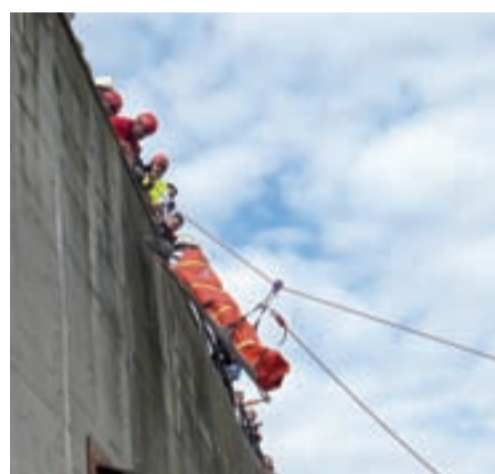
Siguranță, rapiditate și profesionalism

Aceasta au demonstrat pompierii români din vestul țării, în fața observatorilor veniți la exercițiul internațional de la Szeged, Ungaria, desfășurat în perioada 09 – 11.09.2011. Pe parcursul a peste 30 de ore de exerciții, desfășurate în mod continuu zi și noapte, membrii echipei DKMT Rescue din Ungaria, Serbia și România au demonstrat cu seriozitate modul în care ar putea face față unor inundații de proporții, în cazul în care regiunea Dunăre – Criș – Mures –Tisa ar fi afectată. Conform scenariului, din cauza precipitațiilor abundente, un dig de pe râul Tisa a cedat, iar inundații masive au

afectat împrejurimile orașului Szeged. Pentru a face față dezastrului, au fost solicitate forțe suplimentare, din cadrul euroregiunii DKMT. Un centru operațional internațional a fost creat pentru a coordona echipele naționale și pentru a trasa sarcinile aferente. Astfel, în funcție de echipamentele și de specificul de acțiune al fiecărei țări, s-au desfășurat: exerciții de consolidare a digului cu saci de nisip, salvarea de la înălțime a localnicilor refugiați, cu ajutorul echipei Salvamont CS, salvarea persoanelor încarcerate în medii ostile vieții, stingerea incendiilor la clădirile afectate, demontarea și tracționarea unui foisor metalic, căzut într-un lac și agățat în plantele din apă, cu ajutorul scafandrilor militari, descarcerarea unei persoane aflate într-un autoturism, intrat în parterul unei clădiri, deblocarea unei vane aflate pe fundul unui lac cu ajutorul scafandrilor, salvarea din apă, cu ajutorul bărcilor de salvare, a unor persoane prinse de viitură, stingerea unui incendiu izbucnit în urma unei explozii și evacuarea victimelor din blocul de locuit, acordarea primului ajutor medical și transportul victimelor la spital.

Deși era vorba numai de un exercițiu,

participanții au luat foarte în serios sarcinile, rezolvând fiecare acțiune în parte, cu maxim profesionalism. Astfel, observatorii internaționali, aflați la fața locului, au apreciat siguranța și îndemânarea cu care au acționat românii, dar mai ales faptul că au reușit să se mobilizeze și să intervină în timp foarte scurt.

Pentru a aduce un plus de credibilitate și realism situației, salvatorii au fost cazați într-o tabără de corturi, organizată pe națiuni. Tabăra era prevăzută cu grupuri sanitare mobile, cort

pentru luarea mesei și centru de comandă. Iluminatul, paza și accesul în tabără au fost asigurate de elevii Școlii de Formare a Polițiștilor din Szeged, care s-au înscris la această acțiune ca voluntari.

Cele trei zile de exerciții s-au încheiat cu un bilanț al activității, din care echipa română a ieșit cu fruntea sus, iar la nivel central, s-a subliniat faptul că nu au cerut ajutor altor echipe, îndeplinind sarcinile cu succes și pe cont propriu. În mod excepțional s-au remarcat echipa Salvamont CS și echipa de scafandri a I.S.U. Timiș.

Astfel de exerciții se desfășoară anual în cadrul euroregiunii DKMT, pentru formarea continuă a membrilor echipei. Ele reprezintă o bună oportunitate pentru pompierii români de verificare a modului de comunicare și cooperare cu echipe internaționale în caz de inundații, precum și de aplicare a cunoștințelor nou obținute, în măsura în care este posibil, în practica națională.

Locotenent Diana - Sindia VLAIA
Compartimentul Informare și Relații Publice
Inspectoratul pentru Situații de Urgență
„BANAT” al județului Timiș

Concursul Internațional de atletism „Citta di Majano” 2011

În perioada 7-12 septembrie 2011, d-nul Florin Răvășilă - consilier județean, d-nul Emil Seiman - inspector de specialitate și d-ra Diana Amza - inspector asistent în cadrul Compartimentului de Relații Externe s-au deplasat în Italia, la Majano, alături de un grup de tineri atleți legitimați la Liceul cu program sportiv „Banatul” din Timișoara și Clubul Sportiv Școlar Lugoj, precum și copii cu dizabilități din cadrul Centrului de Recuperare și

Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Copii din Lugoj și Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități din Recaș.

Această vizită s-a înscris în acțiunile pe care, de comun acord, autoritățile din județul Timiș și Provincia Udine, le-au stabilit printr-un protocol de colaborare semnat în luna februarie a anului 2008, protocol ce vizează dezvoltarea de activități în sectorul sportiv și social.

Cu această ocazie, tinerii atleți

din județul Timiș au participat, alături de alte 21 de echipe, la Concursul internațional de atletism „Citta di Majano”, organizat anual de Provincia Udine și Asociația sportivă „Libertas Majano”. Ei au fost pregătiți pentru probele la care au concurat de către d-nul profesor Marcel Grigorescu și d-nul antrenor emerit Ioan Damaschin de la Liceul cu program sportiv „Banatul” din Timișoara și de către d-nul profesor Adrian Vrudnik de la CSS Lugoj. Acesta din urmă, alături de profesorul Nicolae Ilian, i-a și însoțit pe atleți la competiția sportivă.

În clasamentul general, echipa județului Timiș s-a situat pe locul 18, însă la probele individuale, atleta Diana Cristina Pușcașu a obținut medalia de aur la săritura în lungime, îmbunătățind recordul manifestării sportive cu 43 cm, iar atleta Ioana Teodora Gheorghe a obținut me-

dalia de bronz la proba de 80 metri viteză.

În plus, copiii din cadrul Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Copii din Lugoj și Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități din Recaș au participat la proba de 50 m plat alături de alți copii cu dizabilități din Majano și Udine, clasificându-se pe primul loc și fiind premiați cu medalii.

La finalul acestei deplasări fructuoase, d-nul consilier județean Florin Răvășilă i-a invitat la Timișoara pe reprezentanții autorităților Provinciei Udine pentru a putea purta discuții tehnice și a face schimb de bune practici cu privire la inserarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, cu promisiunea de a facilita întâlnirea acestora cu specialiști timișeni din domeniul social.

D.A.

